

RAVISANT női karok és szőrtávolító szer, orvosilag ajánlva. Azonnali eredmény, garantált ártalmatlanság. Egyszerű kezelés.

KEBEL-KRÉM, ARCZEFERÍTŐ-KRÉM

Diszkrét szétküldés: **BOTAR REGINA**, Bpest, Erzsébet-körút 34.

Öreg hamis fogakat

legmagasabb árban vesz, aranyat, ezüstöt és mindenféle tárgyakat. Wyszogrod, Tisza Kálmán-tér 13. Levelezőlapra jörök.

A cs. és kir. 23. gyalogezred

1000 harctéri kép és rajz 100 érdekes cikk és vers A világháború első két évében kitért és elcsúszott 23-as hősök iránt és KUN JÓZSEF JENŐ képeiben megörökítve. Ára 20 kor. Megrendelhető a Képes Hírlapnál, Tábori posta 632.

100 tojás 2 korona

szab. Siloform használatával évekig is friss állapotban tartható. Megbízhatósága felülmul minden más tojáskonzerválót. Leggyorsabb kezelés. Siloform kapható fúszertüzetekben és drogériákban. — Főraktár:

Keleti Kereskedelmi R. T.
Budapest, VII/5., Almásy-tér 3. sz.

MOLNÁR FERENCZ

ÚJ KÖNYVE:

ISMERŐSÖK

FELJEGYZÉSEK KRÓNIKÁK

Naplószerű feljegyzések ismerősökről: nagynevekről, névtelenekekről — kortársokról.

Ára 5 korona.

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA.

KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSSEN.

IBSEN

KLASSZIKUS DRÁMAI KÖLTEMÉNYE:

PEER GYNT

FORDITOTTA
SEBESTYÉN KÁROLY

Megjelent a MAGYAR KÖNYVTÁR-ban
(871—874. szám.)

Ára 1 kor. 44 fillér.

KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSSEN.

Margit-Crème

a főrangú hölgyek kedvenc szépség szer, az egész világon el van terjedve. Pírátlan hatása szerencsés összehatásában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crémét utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel ellátott dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-crème ártalmatlan, zsírtalan vegyítésű készítmény, amely a külföldön nagy felhőtűst keltett. Ára kis tégely 2 K, nagy tégely 4 K.

Margit-zsappan 3— kor. Margit-poudre 1-50 kor.

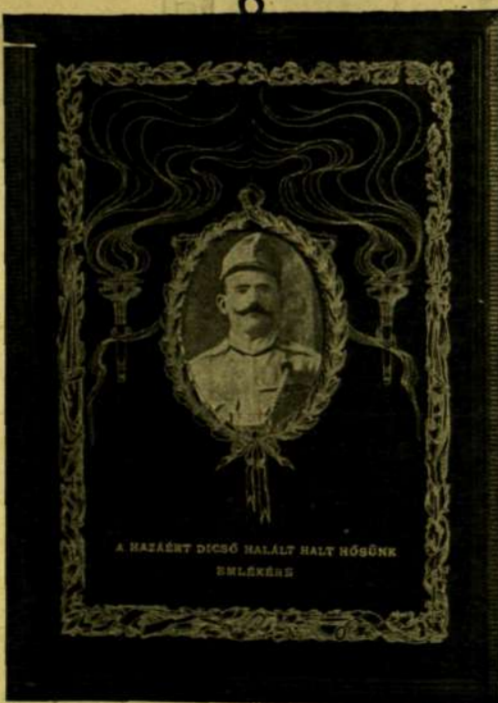
Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon.

Kapható minden gyógyszertárban, illatszert- és drogeriákban.

VISZKETEGET,
izzadás,
napégés,
bőrhámlás,
rüh és sömör,
bőrbaj, fekély
daganat és sebek
ellen biztos és gyors ha-
tású szer a
Boróka-kenőcs.

Törv. védve.
Nem piszkít és teljesen ártalmatlan. Kis tégely 3 korona, nagy tégely 6 korona, családi tégely 9 korona, korszaváló Boróka-zsappan 4 korona használati utasítással. Kapható az egyedüli készítőnél: **GERŐ BÁNDOR** gyógyszerésznél, Nagykőrös 96. Budapest részére kapható Török József, Király-utca 12. Vidéki megrendelési cím: Gerő Bándor gyógyszerész, Nagykőrös.

Eredeti nagyság 20x28 cm. Törvényesen védve.
Tetetés szerinti falra is függeszthető, asztalra is állítható

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)
A főváros első és legnépszerűbb csempézéskészítő, vegyértékgyártó és kelmefestő gyári intézete.
Gyár és VIII. Baross-u. 85.
Főosztály: II. Fő-u. 27, IV. Eötvös-utca 6, Kecskeméti-u. 14, V. Harmad-utca 4, VI. Teréz-krt 39, Andrássy-utca 16, VIII. József-krt 2.
Telefon: Józsa. 2—37

MOLNÁR FERENCZ ÚJ KÖNYVE:

AZ ÓRIÁS

ÉS EGYÉB ELBESZÉLÉSEK

Ára 5 korona

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA.

KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSSEN.

Hüvösvölgyi Park-szanatorium

klimatikus, physikalikus és diétás gyógyintézet.
Budapest, I., Hűvösvölgy-út 78. Villamos megálló. Telefon 145-90.
Ajánlatos bel- és idegbetegeknek, üdülőknek, Hűvösvölgy. Szobák, úgy mint eddig, az egész nyári évadra bérelhetők. Egész éven át nyitva. Egész éven át nyitva.

Órizzük meg hősi halált halt kedveseink emlékét!

A világháború majd minden családból kiragad egy-egy kedves hozzátartozót, kinek emlékét szívünkbe zárva, feledni nem tudjuk. Ezeknek a dicső halált halt hőseinknek emlékét megörökítendő, igen diszes, szép kivitelű fényképtartó keretet, (fekete moiret alapon, ezüst nyomással) melybe hősi halált halt kedveseink arcképét elhelyezhetjük, egy levelezőlapon történő megrendelésre bérmentve küld

Méhner Vilmos kiadóhivatala, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Ára 2 korona.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közzétettük, hogy a Magyar Királyi Szab. Osztályorszájáték (XXXVIII. sorsjáték) 6. osztályának húzása folyó évi szeptember hó 12-től október hó 10-ig tartanak meg, még pedig a következő napokon:

Szeptember: 12, 13, 14, 15, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 27, 28, október: 2, 3, 4, 5 és 10-én.

A húzások a négy első napon 1/2 óra, a többi napokon 9 óra kezdődnek és a magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. Közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a Magyar Kir. Szab. Osztályorszájáték húzási termében. A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújítása a játéktörvény szerinti, minden igényt kielégítő módon, Budapest, 1917. évi augusztus hó 19-én.

Magyar Kir. Szab. Osztályorszájáték Igazgatósága. Tolnay. Hazay.

VASÁRNAPI UJSÁG

35. SZ. 1917. (64. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ HOITSY PÁL.

BUDAPEST, SZEPTEMBER 2

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám ára 50 fillér.

Előfizetési feltételek:
Égész évre — 24 korona.
Félévre — 12 korona.
Negyedévre — 6 korona.

A Világhírlap-ral negyedévenként 1 koronával több.
Külföldi előfizetésekhöz a postálal meg-határozott viteldij is csatolandó.

KÁROLY KIRÁLY A FAJTI HRIB-RŐL NÉZI A HARCZ FOLYÁSÁT.

KIRÁLYUNK A TIZENEGYEDIK ISONZÓ-CSATÁBAN.

AZ AMAZONKIRÁLYNŐ.

REGÉNY. — IRTA PEKÁR GYULA.

(Folytatás.)

Tán mondtak volna még többet is, de egyszerre észrevették, hogy Melanippe rajtuk tartja a szemét s így hirtelen elhallgattak. A hercegnő, ki Antiope oldalán némi távolra állt tőlük, valóban rájuk figyelt s döbbenve fordult a királynőhöz:

— Hallod e vakmerőket? Ime, magad vagy tanúja: ez alattvalóid hangulata. Legalább is egy jó részüké. Csitt, azért ne heveskedjél... Nem az ő bűnük, Molpadiá a felbujtó. Mindez a néned műve, az ő fondorlata. Ő akar királynő lenni! Dühös rád az Omphale terraszán történt megszegésért és nagy ravaszul most kihasználja, felfújja ellened azt a Thescusszal való ostoba esetedet... És ha még sejténék a valót, azt, hogy a gaz hellén Aphrodite tudtán és akaraton kívül már mennyire a hálójában tartott! Nos, látod-e már, mily fontos volt, hogy megtörténjen a varázst?

Öszinte, meleg hang:

— Látom. Köszönet: megszabadítottál. Antiope egy nagyot sóhajtott s mintha válláról súlyos terhet hengerített volna le, kiegyenesedett. Nyílt szemekkel nézett szét, — a régi fölényvel meredt az elforduló, sűnyin búvó lykastosiakra. Megvetően kacagott fel:

— Hát nemcsak áruló, hanem gyáva is a Molpadiá nénem népe?

Szilaj hévvel, hálással ragadta meg a hú Melanippe kezét:

— Köszönöm... Lásd, ez kellett nekem, ez a megrázkódtatás! Úgy érzem, ez az erős szél a szívemen, lelkeimen is átszívta s mint a hogy ezt az avart hajtja, úgy sepi ki belőlem azt a sok ernyesztő képzeldést. Vége, nem játszik velem többé a hellén Aphrodite!

Melanippe le, a naputszó síkra nézett. Még kezét is ellenzékenk tartotta oda a szemé elé:

— Most csak az a fő, hogy helyette más ne játszódnék veled esű játékok.

— Kicsoda?

— Például maga Molpadiá. Ott vágat elől. Látod?

Antiope is a síkra figyelt:

— Látom... Hohó, de mit csinál? hisz nem balra hazafelé, Lykastosnak tart, hanem ép a perczben jobbra vág át, megy egyenesen Themiskyranak.

— Csak azt teszi, a mit te parancsoltál neki: vezeti az elővédet, vagyis ő ér hamarabb Themiskyrába s ő lesz előbb a ziggrath tetéjén.

— Értelek. Ő fog az anyánkkal hamarabb beszélni!

— Úgy van. S tudjuk, a felséges Marpesia mindig az első benyomás rabja!

A királynő a mögötte álló kúrtőse rivallt:

— Hamar, vágat, fűjj!

Örömteli hatalmas nyerítés, — nem kellett e hazavágó lovakat sarkantyúval biztatni, mentek ők maguktól, vigan száguldtak le a síkságra simuló dombhullámokon. Szélsőbe vágta, mely mellett a táj büvös gyorsasággal tünt tava s változott perczről-perczre; főként a Szent Hegység jobbra elmaradó bércfalai nyíltak, tolódtak s zárultak megpöcön. A két barát jó darabig szótlanul száguldott a sereg élén, egy szirtfordulónál azonban egyszerre önkénytelenül egymásra néztek s aztán a nyíló balzsamos völgykapun át mintegy közakarattal jobbra pillantottak. De nemesak ők ketten, — velük együtt az őket követő többi nőharcosok is kivétel nélkül mind illetődötten tekintettek jobbra a völgynyílásba. A leányamazonok szív-dobogva, kíváncsian hajoltak előre s arcukba pir szökött, az asszonyamazonok pedig tudván bólintottak s nagyokat sóhajtottak. És egy halk szó járt susogva ajkól-ajkra: «az Adonis-órom!»... A szirtforduló mögött valóban az akmonai szent liget legbűbajosabb része, egy gránát, olaj- és cédruslombbal sűrűn benőtt órom domborult a szem elé, — ez az Adonis-órom

nevezett híres gerince volt az annyira szigorú amazonéletnek az egyedüli mámorhelye, az annyira félt és kívánt tavaszi Adonis-éjek szerelmi örületének a színtere. E kis szentélyvel koronázott órom volt Amazonországnak a délkeleti határgerince s ép határalakító voltában állott e gerincnek a rendkívüli jelentősége. Az órom immensó oldala az amazonokhoz tartozott s az anyaságra kerülő leány- és asszonyharcosok innen, ezen a völgynyíláson át szoktak a szerelemberekbe felmenni és pedig nagy ünnepi vonulással a szent éjben. A sok ezernyi jelöltnek a teli hold kelte előtt fátylán kellett ideérnie a völgytorokba s itt kezdődtek a szertartások, — a jelölteknek ugyanis hét kis márványszentély megannyi állomása előtt hetszer kellett megállniok, a míg az óromtetőre felértek... (helyi-el-közel látszottak is a dús lombban a kimért távolra következő s a szentélyeket jelző, messze kimagasló ciprusok, sőt itt-ott márványoszlopok is fehéreltek elő e ciprusok feketeségéből)... e zárandó-állomások persze csak arra valók voltak, hogy a szerelmi éjre készülődők szigorú vallási ritus szerint fokonként öltözzenek, alakuljanak s mámorodjanak a feltámadó Adonis menyasszonyaivá. Mire felértek, ez «Adonis-menyasszonyok» virágkoszorús mind készek voltak arra, hogy az órom felső oldalára feljött ifjakban a feltámadó ifjú istent üdvözöljék... Ez a tulsó óromoldal a barátságos gargar-ök kis országához tartozott s e gargarok voltaképp abból éltek, hogy a hatalmas szomszéd amazon birodalom számára ezeket a fajfenntartó Adonis-ünnepeket szervezték és rendezték. Ők voltak az Adonis-éjek megelőző hosszadalmas és kényes tárgyalások, alkudozások és előkészületek közvetítői, vagyis úgy az amazonokkal nászra ajánlkozó idegen népek, mint az amazon királynők és hercegnők számára véglegényt felajánló külföldi követéségek mind náluk, az ő hegyi fővárosukban, Kabeirában, jelentkeztek. A gargarok királya fogadta őket s aztán tapintatosan elintézte az ügyet Themiskyrával...

A sereg csak vágatott és bizony sok szív dobbant szorongva és sok szem, sok fül lett kíváncsivá ott a Sólajok Völgyének a kapuja előtt. Nem is bánták, mikor az élen haladó s Melanippével sugdosó Antiope ügésbe esett, így legalább ők is megleszítették a mentet, összehajthattak s kissé sugdosódtak az Adonis-éjek rejtelme felől. Meg is tették. A tapasztaltabb asszonyamazonok tanították a szájatva figyelő leányamazonokat. A piros sipkások asszonykapitánya, a kerekkepű, bivalyerős és tekintélyes Alkippe, ki, ahogy Themiskyrában szokták mondani, már hétszer étámadt fel Adonisszal s négy leánya volt mögötte kiscsatlós és fegyverhordó a sorban, de azért most nyolczadszor is újabb Adonis-éjre készült... a fecsegő és szívesen nevelő Alkippe vitte az oktató szót:

— Hát ravasz öreg az a gargarok királya, gyerekek, sok «babyloni kacsa» súlynyi aranyport szerez ő a mi csókjainkon... de azért rosszul tudjátok: nem intézi ő ezt a dolgot egészen a maga kénye szerint. Az alapvető, döntő utasításokat mégis csak a mi felséges udvarunktól kapja ő és pedig jó eleve. Ez úgy történik, hogy a két királynőnk összeül a hercegnőkkel s a had nagyjaival s ott együtt megtárgyalják, hogy a mindenki helyzetéhez képest melyik megbékélt ellenséges néppel, vagyis népekkel óhajtunk szerelmi összeköttetést. S a felségek és fenségek itt e ponton igen válogatósak, — igazuk is van, mert hiszen csak nem fogjuk kevesebb gondal párosítani magunkat, mint a lovainkat, úgy-e? Ezt csak a buta többi népek teszik, hol az arany az úr, de mi amazonok szépek, erősek és egészségesek akarunk maradni s ezért nagyon vigyázunk. Majd bolondok leszünk, hogy oly ocsmány férfakkal öleltessük magunkat, mint a fákon

fészkelő görbelábú mosynoekek, vagy azok, kik ott a föld gyomrában kék érezet kaparnak, a görhes derekú, szurtos bányász-chalybok? Nem, — ha már nem ölni, hanem ölelni kell, legalább legyen szép, erős és egészséges az a férfiarom...

— No-no, vágott a szavába Myrleia, — fő a szépség, de ép oly fontos a vitézség is. Mondják, a mi boldogult Sinope királynőnk különös előszeretettel kereste és kívánta a jövőndő amazon nemzedék számára apáku ama népek harcosait, a kik ép a legvitézebbül s a legadázabb könyörtelenséggel harcoltak ellenünk.

— Úgy van, tette hozzá a kéksapkások már őszülő, de még mindig leányos termetű századosa, Tekmessa, — én magam emlékszem gyerekkoromból oly esetekre, midőn például a mi II. Myrina királynőnk nem is megbékélt, hanem vőlönt még java harcosban levő vitéz népeket szelítőt fel fegyverszünetre s ezzel kapc olatban szerelmi egyesülésre. Megegett ez a szép nővési szomszéd paphlagonokkal s maryandinokkal, de a távolabb lakó s szintén hatalmas termetű dardanokkal is... Sőt arra is emlékszem, hogy a pár csókos Adonis-éj után a harez csak annál vérgömbben újult ki s mi, az akkori Adonis-menyasszonyok, nem költöztünk az Anyák Városába, hanem csatába mentünk s vadul gyilkoltuk tovább azokat, a kiket az imént még oly forrón, eszeveszetten csókoltunk...

Tekmessa vállat vont:

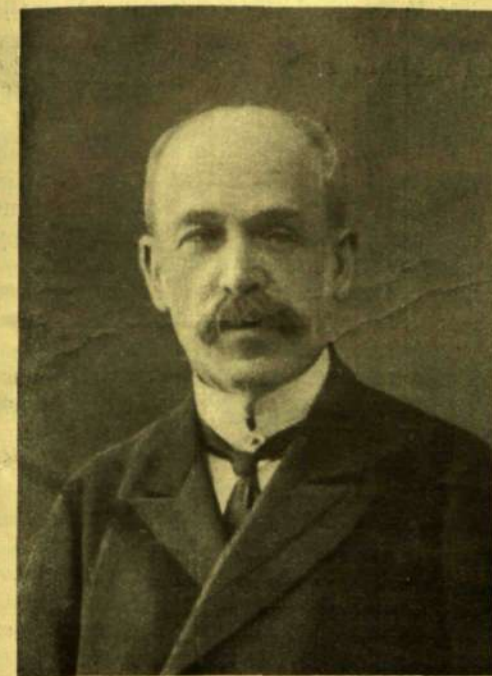
— Én ép a magam párját, egy szép fiatal paphlagon öltöm meg. Furcsa volt... Ő ismert réam előbb, kiáltva hívott s leeresztette a kardját, én azonban nem kegyelmeztem neki s könyörtelenül rásújtottam a kettős bárdommal. Hogy mit éreztem? Semmit, leányok. Legfeljebb annyit, hogy a nászj elmult, hát most már semmi közöm többet hozzá: megint ellenség, a régi férfiarom... De a leánya azért megszületett és derék, szép amazon lett belőle... Hol vagy Philippis?

Az amazonok egy része az oda ugató, mosolygó Philippist nézte, a nagyobb rész azonban mégis inkább az oktatását folytató Alkippéra figyelt. Alkippe részletesen magyarázta el, hogy a babyloniak szerint számított zakmuk, vagyis újév után kora tavasszal a gargar király mint fogadja házi gazdaként országába az Adonis-nászra érkező ifjak válogatott ezreit, — üdvözli, lefegyverzi s egy themiskyrai amazon biztos jelenlétében újra megvizsgálja s még egyszer megrostálja őket...

— Hát tudjátok, gyerekek, én is voltam már többször ilyen biztos, és mondhatom nektek, borzasztó hiú egy állat a férfiarom! Láttatok volna, hogy elsápadtak, hogy megsemmisültek azok az ifjak, a kiket én véznság, görbe hát, görbe láb, lúdtalp, vagy más egyéb kisebb-nagyobb hiba ezimén visszautasítottam! Szabály az, hogy a visszautasítottak azonnal visszakapják fegyvereiket s rögtön el kell hagyniok a gargarok országát, de elhíhetitek, a felinél több ily kudarcot vallott ifjú úgy elszégyelte magát, hogy a visszakapott fegyverrel nyomban inkább életét vette, semmint hogy «elkergetett Adonis-völgegyként» világ csúfjára hazabaktasson... A kiket bevettünk, azok viszont annál büszkébbek lettek. Ezek — magam láttam — már előre felbérelnek készséggel vállalkozó gargar vénasszonyokat, hogy majdan egy év múlva messze hazájukba hírt vigyenek nekik az Adonis-mátkájuk részéről, hogy leányuk született-e, vagy fiúk? Az Adonis-mátkának ugyan az ily híradás szigorúan tilta van, de...

Hangos kacaj kelt az asszony-amazonok sorából:

— De ezt a bünt azért majd mindegyikünk elköveti, úgy-e? hahaha... A jó Maha-Mai tudja, miért tesszük, — hisz az a gyerek nem

Földes Béla, gazdasági átmenet.

Gróf Hadik János, közlelemzés.

Unkelhäuser Károly, Horvát-Szlavon-Dalmát.

AZ ÚJ MINISZTEREK. — (Grecsk Károly igazságügyminiszter arcképe államtitkárrá való kinevezésekor, Lapunk ez évi 29. számában közöltük.)

az övé, hanem a miénk, az anyáé, de hát szülés után (leányok, majd meglássátok!) mind bolondok vagyunk egy kicsit: úgy örülünk, hogy minden áron elismerők, hálásak akarunk lenni valakivel szemben... Ezért üzenünk az apáknak. De ti, leányok, azért fogadjátok meg a Maha-Maira, hogy nem fogtok üzeni. Mi is megfogadtuk, hahaha...

Tekmessa is a leány-amazonokhoz fordult: — Ez az üzenet, ez az apasági értesítés is helytelen, de van itt még más valami, a mi már határozottan bűn. Sejtitek, gyerekek, mire ezélek, úgy-e? Sok érzékeny szívű, ostoba amazon törvényünk, hagyományunk szent parancsa ellenére nem öli meg, ha fiúgyermek születik, — gyáva gyöngék! képtelenek e kis gyilkodásra, de másrészt igenis képesek azt a porontyot a legravaszabb s legfáradtságosabb fortélyokkal és készülékekkel messze országba az apjához kiesempesztetni! Hát ez galádság, — tudjátok-e, hogy ezek az amazon-fiúk, a mi fiaink! mind híres hősköke, a mi legelkeseredettebb ellenségeinké nének fel? Azt mondják: sebezhetetlenek... Hát ilyet valahogy el ne

kövessetek, leányok; ha a Maha Mai haragja valami bűnötök büntetéséül (mert ez csak ilyenmiért lehet) fiúgyermekkel verne meg, pillanatra se habozzatok, hanem szúrjátok le azt a porontyot könyörtelenül és pedig rögtön, mielőtt még buta fővel elérékenyednétek. Én is megtettem és nem is egyszer...

... hanem háromszor, úgy-e anyám?! nevetett Philippis, kit vígjogó hangjáért «Vércsenéke» neveztek, — igen, gyerekek, három fivéremet ölte meg, jól tette! Én ugyan nem sajnálom őket. A férfi átok marad, még hogyha testvér is és ezek a mi testvéreink, az amazon-fiúk, mind közt a leggonoszabbak. Hányszor hallottam roham közben: «hahó, ne bántsd, testvér vagyok, amazonfiú!» s láttam az illetőnek nemesak a vitézségén, hanem a mi még döntőbb, a bal orozáján levő csalhatatlan anyajegyén, a mi mindnyájunkon rajta van, hogy az illető kétséget kizáróan amazon vér... no de én azért ugyan nem kegyelmeztem neki! Ti se tegyétek leányok, ne kegyelmezzetek a fivéreteknek.

(Folytatása következik.)

VÁGYÓDÁS.

Szeretni egyszer, nem izgatottan, Kissé fáradtan és meghatótan, Egyszerű csókban örömet lenni, Tiszta vágyakkal asszonyt ölelni: De jó is volna!

Szerelmes szóban nem válogatni, Mint friss virágot, mind odaadni, Mind odaadni, mit a szív termett: Verset, virágot, szót és szerelmet — De szép is volna!

Ha mit adnának, kéretlen adnak, B. esét se tudnák, árát se szabnák Búszkén vagy vágyón, — úgy mint a gyermek Ad egy ital bort utas embernek: De édes volna!

Nem így lihegve, ily dühös vágyban Vergődni örök-idegen ágyban, Új himet varrva százszor kopotpon... Egyszer tudnám csak, hogy mi az: — Otthon! De jó is volna!

Jászay-Horváth Elemér.

KÉZDIVÁSÁRHELY FŐTERE A HÁBORÚBAN. — Balogh Rudolf felvétele.

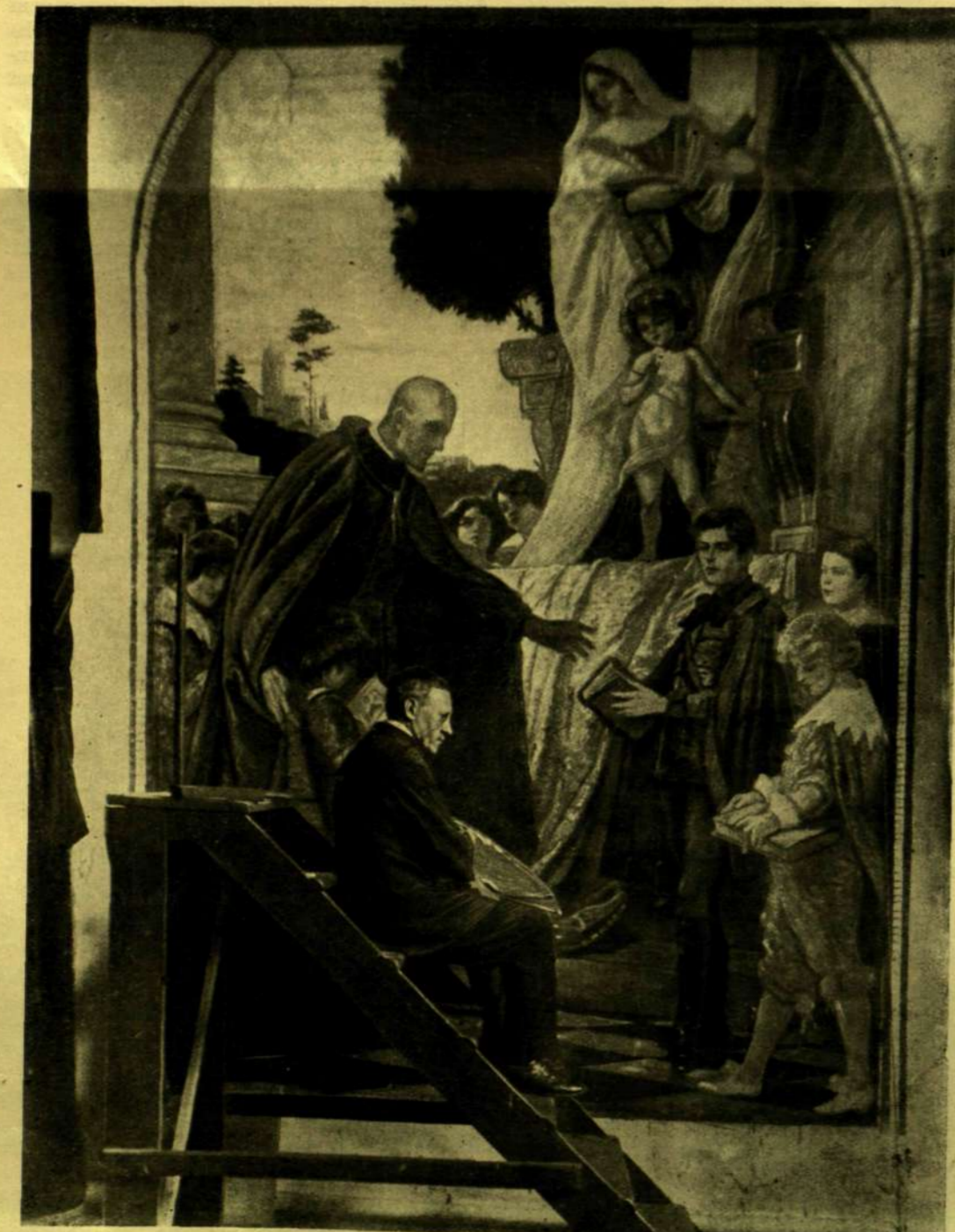
DUDITS ANDOR MŰTERMÉBEN.

A MŰTEREMHÁZ MŰVÉSZEI.

I. DUDITS ANDOR.

Önmagáról.

A nagy tálalaton részt venni — szellemi öngyilkosság. Alig van festő, ki ne állana megborzadva műve előtt, mikor a tálalaton viszontlátja. Hová lettek a nagy kvalitások; az izzó színek, az elmélyedések tónusai, azok a lehelet-szerű finomságok, vagy erőteljes kontrasztok, melyeket a festő művébe belefestett, sőt többnyire csak beleképzelt. Tompán, szürkén, idegenül hat a mű, lehetetlen helyen, borzasztó környezetben. Világos, hogy a rendezők rossz akaratának esett áldozatul! Kikeresték az egyedüli rossz helyet számára, ríktó színű mázolókat akasztottak melléje, hogy tönkretegyék, meggyalázzák művét, melyhez oly sok reményt, várakozást fűzött. Egy Titian sem érvényesülhetne így környezetben! Finomabb lelkek néma fájdalommal vonulnak el. Hosszú évekre, talán mindörökre lemondanak művészetükről — a szenvedélyesebbek botrányokat rendeznek, gyakran késsel mennek neki képeiknek, a rendezőknek, a jurynak, ennek a gazemberekből álló bandának, kiket el kell sópörni a föld színéről. Egyesek aztán csoportokba verődnek, függetlenítik magukat a hivatalos tálalattól, különféle címek alatt csoportkiállításokat rendeznek vagy műveiket időközönként külön kiállításokon mutatják be. A kritika is, mely moztan, bosszankodva regisztrálja a nagy tálalatok képgarmadait, itt enyhébben ítél. Megértő, lelkes bírálatok hangzanak. Új csillagok ragyognak a művészek egén! Végre ez művészet! Újabb akarások, meglátások, törekvések, a régi megunt sablonok helyett! A tavasz ébredése a hivatalos tálalatok fagyos unalmait után. És mennyire igazuk van! Nincs lélekölőbb, fárasztóbb valami a nagy tálaloknál. Kép, kép mellett, keret keret mellett, sehol semmi pihenés. Kezdetben még csak érdekli egy s más a nézőt, a tömegben egy-egy ríktó színfolt még magára vonja a figyelmet, de végül is minden összefolyik. A forgó korongon a szivárvány színei is csak piszkos szürkéké egyesülnek. A finom izlésű gyűjtő termeiben mennyire másképp érvényesül a festő műve! Remek gobelinok, szőnyegek, iparművészeti tárgyak, bronzok, bútorok között a festmény összes kvalitásai érvényre emelkednek. A szem megpihen a tárgyakon és felfrissülve gyönyörködik a művek különféleségében is, melyeket egyesít a gyűjtő egyéni nemes izlése. Gróf Andrassy Gyula lakása iskolapéldája az ily gyűjteménynek. Külföldi mesterek műtermei állandó kiállítási objektumok. Ez a legideálisabb, mert a mű abban a környezetben érvényesül a legjobban, melyben létesült. Ezért szeretem a freskót is. Itt a szituáció adva van. Az architektonikus keret, a megvilágítás a kép

DUDITS ANDOR A KEGYESRENDŰEK BUDAPESTI ÚJ RENDHÁZÁNAK KÁPOLNÁJA RÉSZÉRE KÉSZÜLŐ OLTÁRKÉPE ELŐTT. — Jely Gyula felvétel.

szuppozíció, hanem a környezet hatása alatti inspiráció, improvizálás eredménye. Energikus határozott művészi elgondolást feltételez, mivel a fal nem tűr meg semmi pepceselést. Ezért mondta Michel-Angelo a freskót a férfiak művészetének. A fal itten a nagy nevelő is. Szűzies tisztaságában a nemes tónusokat teljes szépségében fogadja be, a színeket a maguk tisztaságában ragyogtatja, de minden brutális hatásadászatot, anyagimitációt, kicsinyes technikai vicceket mereven visszautasít.

Sehol sem éri a festő az alkotás gyönyörét jobban, mint a freskó festésénél. A szituáció nehézsége csak stílusossá teszi művét, hisz maga a stílus sem egyéb, mint az anyag ellenállásának legyőzése, illetve az ahhoz való alkalmazkodás. Személyes viták előzték meg a kassai Dóm Rákóczi-freskójának létrejöttét. A százados szürke kőfalak közé lehetetlennek látszott oly színfoltot elképzelni, mely meg ne bontaná e hatalmas műemlék egységét. Épen e nehézség inspirált, hogy művemet e környezetbe beleilleszsem s betöltsem az egész templomot a színek harmóniájával. És hogy művem a templommal egybefolyt, hogy annak alkotó részévé vált, ezt tartom a legnagyobb művészi sikeremnek.

Dudit Andor.

A monumentális festészetben egyik legkiválóbb művésznünk: Dudit Andor, szintén a műteremház lakója, a ki a Rippl-Rónai közvetlen szomszédságában levő műtermet foglalta el a művészek birodalmában. Ebben a műteremben esztendőnk óta lakik a mester, itt pattant életre nagyszerű művészetének legújabb forrása, ebben a szent csöndességben adódott oly nagy szerep Dudit Andor legújabb művészetében, a hol borongós, hol napsütéses finom árnyalatú tájak

nak... A műterem hatalmas ablakain túlán betekintgető bolongató fakoronák, napsütés, fellebbeborulás, levegő — ezek elválaszthatatlan tartozékai Dudit Andor műhelyének.

Belül csöndes és nyugodt hangulat, mint egy ódon, lovagkorbeli várkastélyban... A sarokra nyíló óriás ablaktáblán keresztül a Kelenhegyi aljában megsokasodott architektúráknak finom művi távoli kupolái látszanak ide, majd a nagyváros szédületes perspektívái bukkannak fel homályos látásban, köröskörül óriás méretű képek, Dudit Andor korábbi művészetének itt lévő dicsőségei.

A sarokból a művész «Szent Norbert megterése» című monumentális képe emelkedik ki. Balszamos levegő, tömjénfüstös áhitat hangulatát kelti az alkotás bámulata. Ezt a képet még Benezurista korában festette. Szent Norbert mellett van felfüggesztve a híres «Jezsova» képe, a melyre annak idején megkapta a Társulati díjat. Ebben a pikturában voltaképpen a nyárt allegorizálja a művész. A nyári évszak csodálatos varázsa, ragyogó művészet, az eltitkadt forráság lázas csókja, a levegő bágyadsága árad ki felénk a hatalmas vásznonról... Leheletfinomságú női alakjai megelevenednek, mozognak előttünk, testet ölt a tropikus forróságban lihegő nyári alkonyaborulás... Mindez megérződik ennek a képek a művészetében. De itt vannak a kelenhegyi facsoportokat megörökítő vásznak s több plenair között a breznóbányai templom környékéről festett tájképe is. A breznóbányai templom falai ugyanis hat Dudit-freskót őriznek s a mester szeretettel ragaszkodik művészi munkájának emlékéhez... Ugyanitt találjuk legújabb figurális műveit is: a «Czigányleányok»-at, a «Háromkirályok»-at és a parlament gyönyörű freskójának, a «Kardvágás»-nak a vázlatát.

Ez a műteremnek tervezett helyiség azonban nem a dolgozó helye Dudit Andornak, hanem a szalonja. Értékes, régi bútorok, Mária Terézia korabeli berakott szekrények, hatalmas reneszánsz darabok, székek, asztalok teszik stílusossá az ódon interriór előkelő hangulatát.

Innen még egy kis pihenőszobában keresztül a művész tágas, hatalmas műtermébe jutunk. Itt vannak azután Dudit Andornak igazi kincsei: a téli tálalatra készülő pikturái, a megkezdett s részben már felállított történelmi vonatkozású, monumentális képei és tervezetei. Itt látjuk a piaristák új templomának oltárképét: a Kalazanti Szent Józsefet, a mint tanítja az ifjúságot, a kassai székesegyház részben már kész hatalmas freskójának a tervezetét, a melyen végigvonul szemünk előtt a nagy Rákóczi sorsfordulásokban dúsgazdag élete...

BETLEN GYULA MŰTERMÉBEN. — Jely Gyula felvétel.

II. BETLEN GYULA.

Önmagáról.

Munkálkodás közben gyakran gondolok arra, hogy milyen jó volna száz esztendőig, esetleg tovább is élni. Nem pusztán az életért magáért, bár ez magában véve is izgató kérdés lenne, hanem mert annyi a mondani valója minden valamire való művésznek és oly keveset tud ábrándjaiból, cizéjából egy rövid élet folyamán megvalósítani.

Az ifjúság vergődéssel, küzdelemmel és kereséssel mulik, az élet dereka sok szenvedéssel, gyakran csalódással teli, mire mindebből megtisztulva, kikristályosodva kibontakozik az ember, már fenyegeti a vég, az elmulás.

Ilyen érzések mellett nem csoda, ha lelkületem hajlik a drámai művészetek felé, mely a plasztikában leginkább a sírlelkek és ehhez hasonló monumentumok megalkotásában nyer való kifejezést.

Már most tessék elképzelni, hogy mindez észre még rázúdul a világháború szörnyű

drámája, a tenger kín és szenvedés tudata. Hogy lelkemnek milyen vibrálású idezi elő mindennek látása, hallása vagy olvasása és hogy igyekszem néha görcsösen megmarkolni valahol ezt a nagy szenvedést, hogy majdan az utókornak szoborba öntve örökségül hagyhassam.

Vajjon megélem-e?!

Budapest, 1917 augusztus 2-án.

Igaz tisztelője:

Betlen Gyula.

Ugyancsak a földszinten lakik Betlen Gyula is, a magyar szobrászművészet ifjú generációjának egyik leghíresebb tagja. A Hősök Megörökítő Országos Bizottság megbízásából most dolgozik épen Nagyszőlős hős fainak emlékkövén. A művészi elgondolásnak legnagyobb plasztikája készült előttünk... Síma kőfal felett örökláng lobog, előtte a Nemzet búsuló génuszának plasztikus alakján, mintha megelevenedne a megtört fájdalom. Mögötte a polcon egy csodálatosan szép akttanulmány... Egy ifjat feszítő férfakt izmai duzzadnak előttünk a szépen kidolgozott szoborban, mely még 1918-ban ki is volt állítva a tavaszi tálalaton. Itt a nemzetközi repülőverseny emlékműve is, mely «Ikarus» ábrázolja, majd túlhan Erzsébet királyné finom, szelíd alakja néz le reánk kőpad pihenőjéről bánatos mosolygással. Azután sorjában egy egész sereg akta másolata, mint például a mesterien alkotott «Női akt», a melynek eredetije a műértéséről általánosságban ismert Kohner Adolf báró műkincseit gyarapítja; és itt van mellette a «Fürdő után» című gyönyörű akttanulmány is. A sarok tágas öblét a fiatal művész legnagyobb munkája foglalja el, ez a nyiregházi Kossuth-szobor mássa, izmos tehetséget hirdető hatalmas alkotás, csoportfigurának erőteljsége, szinte erőszakos, lenyugózó hatással van a néző lelkére. Gyönyörű gondolat. A szabadság génusza, a mint életre kelti a bilincsekbe vert Nemzetet, a csoport előtt Kossuth vonzó egyéniségétől lángra lobbant vén paraszt életét és vérért igéri oda a nagy magyar vezér ideáljának... Lenn a talapzaton Kossuth nagyszerű alakja, ökolbe szorított keze él, mozog, felelni akarja az alvó népet, nemes arcára csaknem megszólal a szabadságot lihegő ajak...

Betlen Gyulának még sok mondanivalója lesz a magyar képzőművészet számára... Komoly tanulmányokat végzett izmos tehetség. Őt esztendőit töltött Párisban, bujdosott Olaszország klasszikus kincsei között, járt Németországban is s művei még messzebbre hozták haza a dicsőség sikerét; így többek között a st. louis-i nemzetközi kiállítás bronzérmét, a milánói kiállítás aranyérmét, a párisi Julien Akadémia nagy díját.

TRIESZT OSTROMA HETVEN ÉVVEL EZEDELŐTT.

Olasz hadihajók, angol monitorok segítségével, alávaló támadást intéztek a tenger felől Trieszt nyílt városa ellen augusztus tizenkilencedikén. Ragyogó vasárnap volt. Duinótól északra, a Hermandánál, félelmesen dörögtek az ágyúk s a nehéz lövegek bombólése olykor olykor pergőtűzzé fokozódott. A trieszti nép e viharos napokon megszokta ezt a zenebonát s a nyári nap fényétől csábítva, félelem nélkül özönlötte el az árnyas utcákat, a köztérket és a tengeri fürdőket. A Hermandánál feleselgethettek az ágyúk, Trieszt biztosságban érezte magát. De egyszerre, este félhét óra tájban — így beszél a szörnű nap krónikása — velőtrázó döröngés hasította meg a levegőt s lecsapott egy nehéz gránát a városra. Mi történt? Honnan jött a lövés? A száraz felől? Lehetetlenség! Az elsőt nyomon követte a második, a harmadik, a hetedik. Gránátzilánkok ropkódtak, egy lövedék egy szempillantás alatt rombadöntött egy lakatlan villát, a következő felzaggatott egy kertet. Mindaddig csak vagyon pusztult el, emberélet nem. A trieszti megkönnyebbülten sóhajtottak fel. A veszedelem kétségtelenül elmúlt. De egyszerre, félkilenc óra tájban, megújult az istenitélet. Egyszerre két gránát csapott le a gyermekek játszótérén s asszonyok, gyermekek, férfiak vergődtek vérökben. Három asszonyt és négy gyermeket nyomban megölték a gránátzilánkok, hat másikat az élet és halál mesgyéjére állítottak. A tenger felől, huszonhat kilométeres messziségből ontották a halált ellenséges hajóágyúk. 38,3 centiméteres gránátok hullottak a békés városra. Beesületes ellenség ilyenekkel csak nagy csatahajókat és várműveket támad meg.

A jó trieszti, kiknek városát hős katonáink, honvédekünk védik észak felől biztosan, így megismerkedtek azzal a veszedelemmel, mely a tenger oldaláról fenyegetheti őket. Nekik új érzés ez, legfeljebb nagyapáik regélhettek nekik ehhez hasonló megpróbáltatásról.

Utoljára hetven évvel ezelőtt, vagy valamivel később, 1848 május havától augusztus tizenkettedikéig jártak ellenséges hadihajók a trieszti vizeken. A veszedelem félelmetes volt a régiak szemében; de mennyivel gyengébb volt az ellenség, mint a mostani s mennyivel kezdetlegesebbek voltak eszközei a mostaniakhoz képest! Igaz, hogy nem védelmezte a várost

oly biztos, erős kéz, mint megpróbáltatásának ezekben a mostani napjaiban.

Szinte a humor erejével hat az emberre, mikor régi írásokból eléje tárul Trieszt 1848-ik évi ostromának és blokádjának története. 1848 márczius huszonekettedikén kitört a velencei forradalom s növelte a bajt Ausztriára nézve, hogy flottájának egy része a felkelők hatalmába esett. De milyen flotta volt az, ha a mostani hajóhadak mértékével mérjük! Az egész nem áll többől, mint három fregattból, hat korvettből, két briggből, öt szállítóbriggből, három golettából és két hadigőzösből. Annak is jelentékeny része: három korvett, három brig, három szállítóbrig, egy goletta és valamennyi laguna-járó hajó az ellenség kezébe esett. Veszedelemen forgott a kis hajóhadnak megmaradt része is, mert a hajók egy része a Földközi-tengeren cirzált jobbra velencei tisztek és legénység vezetésével, a tengerészet parancsnokát, a jó Martinit pedig a velenceiek fogásba vetették.

Szerencséseje volt az osztrák államférfiaknak, hogy Trieszt város parancsnoka, gróf Gyulay Ferenc altábornagy, erős kézzel igyekezett jövönni azt, a mit rövidlátásukkal ők elrontottak. Szárazföldi katonáember letére, ő maga vette át rögtön a hajóhad parancsnokságát, visszarendelte a távollevő hajókat s ámbár egyik-másikok hihetetlen veszedelmek közt tette meg útját, végre hiánytalanul megérkeztek Pólába. A velencei legénységet és tiszteket eltávolítani róluk, a munkának már könnyebbik fele volt. Igaz, a szolgálatnak nem vált javára, hogy az ilyenképpen támadt hegásokat szárazföldi katonasággal kellett betölteni a hajókon. Megnehezítette Gyulay altábornagy helyzetét, hogy mielőtt kiküldhette volna első hajóit Velence blokádjára, Szardínia és Nápoly megüzente a háborút Ferdinánd császárnak. Gyulay a hadügyminisztériumhoz fordult, kérdezve, minő erejű ellenséges flottával kell számot vetnie. A felelet lesújtó és jellemző volt: a hadügyminisztérium a «Pierer neustes Lexikon» adatait ajánlotta a hadvezér figyelmébe!

Május huszonekettedikén pillantották meg először a Salvorenál cirzáló osztrák hajók az ellenséges flottákat, melyekhez a velencei hajók is hozzácsatlakoztak. Minthogy pedig az osztrák flotta, mely össze-vissza három fregattból, 2 korvettből, 5 briggből, 2 golettából és 2 gőzösből állt, jóval gyöngébb volt az ellenséges hajóhadnál, mely öt fregattot, négy brigget, egy korvettet, egy schoonert és hét

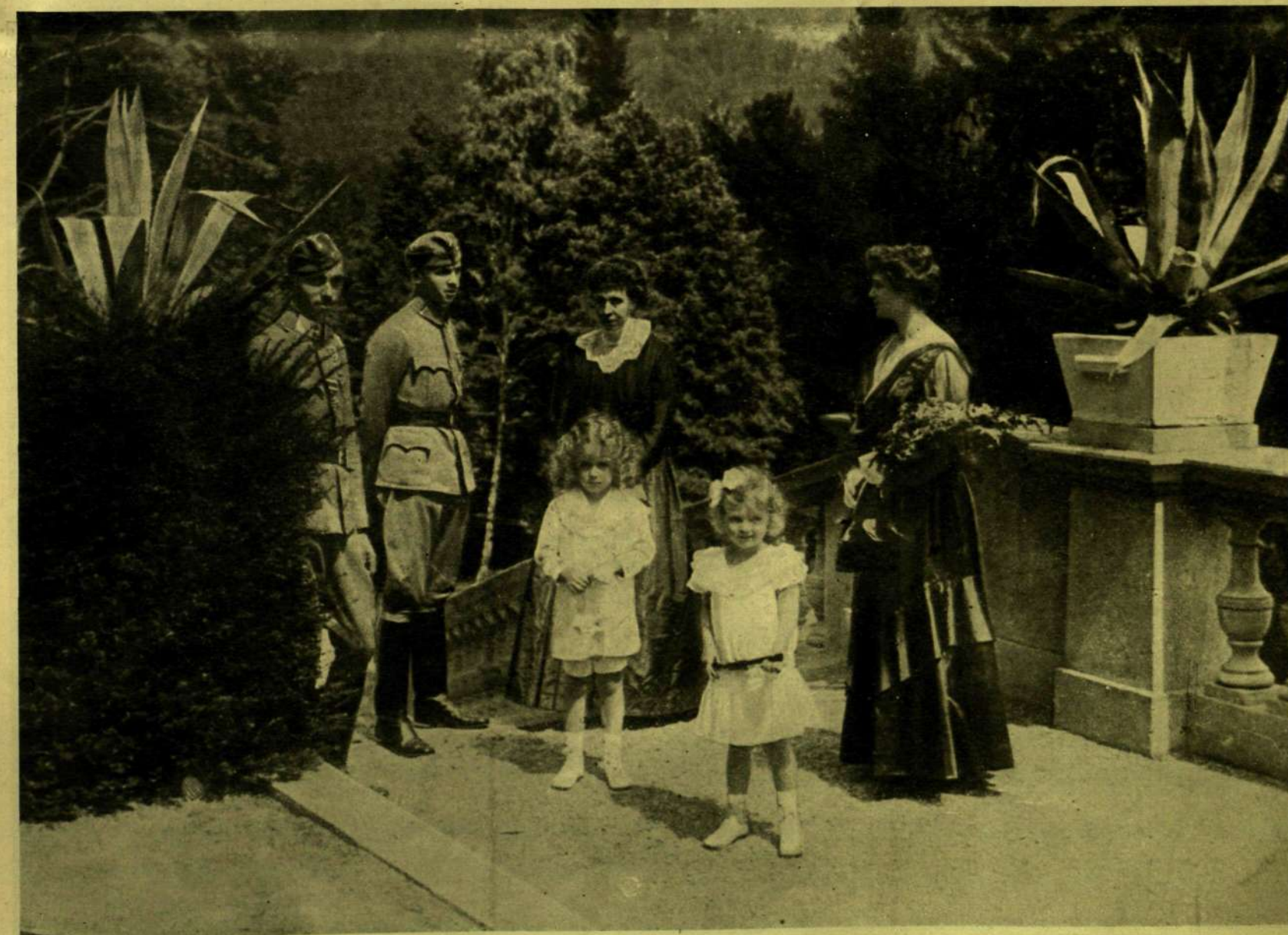
gőzöst számlált, parancsnoka, Kudriaffsky sorhajókapitány elhatározta, hogy visszavonul Triesztbe. Az ellenséges hajóhad nyomon követte és parancsnoka, Albini szárd ellentengernagy június 18-ikán kihirdette Trieszt blokádját. Ezekben a mélyen megalázó napon írta Tegetthoff az atyjának, hogy ha nem volna reá alapos reménye, hogy még minden jobbra fordul, elhagyná szolgálatát és örökre istenhozzádot mondana a tengernek.

Mindenesetre történtek próbálkozások, hogy megerősítsék s harcra készé tegyék a flottát. Nem volt hiány érdekes indítványokban: hogy teherhajókat nehéz ágyúkkal fegyverezzenek fel, hogy vásároljanak össze és szereljenek fel kereskedelmi hajókat; Pfeiffer vegyész és mechanikus valami afféle hadiszert ajánlott, mely szinte hajszálalig megegyez a mostani torpedóval, feltalálja még az elektromágneses önműködő kormányzásáról sem feledkezett meg; Finsterwald pirotechnikus gyújtóhajót akart építeni, melyet az ellenséges hajók közelében felrobantana és lángba borítaná vele az olasz hajóhadat; akadtak még más életrevaló tervek és ötletek, de nem lehetett megvalósítani egyiket sem, mert a kincstárat kimélni kell s mert tartottak az ellenfél megtorló intézkedéseitől.

De viszont Albini ellentengernagy sem volt túlságosan tevékeny férfiú s a blokád napjai eléggé nyugalmasan folytak Trieszt körül. Június hetedikének éjszakáján az osztrák hajók és ütegek heves tűz alá fogták az ellenséges hajóhadat, mely egyszerre közelükbe vonult, de a szárdok, bár nem esett túlságos kár bennök, nem viszonzták a tüzelést. Július harmadikán több ellenséges naszád partraszálló kísérletezett Piranónál, de az osztrák gyalogság visszaverte. Ennyiből állt minden harszi esemény a blokád egész ideje alatt, mely alig egy negyed esztendeig tartott. Augusztus tizenkettedikén Gyulay altábornagy végre meghozta a hírt, hogy Szardíniával fegyverszünetet kötöttek, melynek egyik feltétele, hogy a szárd flotta elvonul az Adriáról. Albini ugyan elhagyta a trieszti vizeket, de igazi olasz módjára megszegte a feltételeket s a helyett, hogy Speziába hajózott volna, tovább is az Adrián maradt, hogy a fegyverszünet felmondása után újra megtámadhassa mindjárt Triesztet, a mi — különösebb baj nélkül — meg is történt. Maholnap hetven éve lesz e történetnek s az olasz hajók megint Trieszt vizein úsznak. De változtak az idők s a régi kikötőváros szilárd daczal néz farkaszemet most az olasz fenyegetéssel. — a.

A KIRÁLY ÁTADJA JÓZSEF FŐHERCEG VEZÉREZREDESNEK A MÁRIA TERÉZIA-REND JELVÉNYÉT.

ZITA KIRÁLYNÉ CSALÁDJA KÖRÉBEN.

A KIRÁLYI PÁR REICHENAUBAN. — Schumann testvérek félvételei.

1. Menetelő gépfegyver-osztag. — 2. Nyugalom a lövészárokban. — 3. Tiszti megfigyelő. — 4. Barak tábor.

KÉPEK A MRZLI VRHÉROL, A MOST FOLYÓ NAGY OLASZ HARCZOK EGYIK SZINHÉLYÉRŐL. — Grass Sándor félvételei.

KILÁTÁS A FAJTI-HRIBRÓL. — A háttérben Gör.

A MONTE SANTO, MELYET MOST FOGLALTAK EL AZ OLASZOK, JOBBOLDALT A SZÉTLÓTT KOLOSTOR ROMJAI.

A 11-İK ISONZÓ CSATA SZINHELYÉRŐL.

A KIRÁLY EGY FEDEZÉKBEN.

A KIRÁLY A SEBESÜLTEK KÖZT.

KIRÁLYUNK A 11-İK ISONZÓ CSATÁBAN.

1. A hófödte Krn. (A baloldali kúpon a mieink vannak, a jobboldalin az olaszok). — 2. Sziklafészek. — 3. Kilitás az Isonzóra. — 4. A rendíthetetlenül kitartó bakák a Krn-on.

KÉPEK A KRN-RÓL, A NAGY OLASZ HARCZOK SZINHELYÉRŐL. — Grausz Sándor felvételei.

A FÖLKELO.

Elbeszélés a hatvanharmadiki lengyel szabad-ságharcz idejéből.

Iria Maciejewski Ignác. — Lengyeltől Bánya Károly.

A tábor helyeül Vonchok városkát jelölték ki, mely nagy tavak és sűrű erdők között a szentkereszti hegyek alján húzódik meg, közelében a vasúttelepeknek. A helyet pompásan választották meg; a gyári munkás-nép értelmes, energikus, bátor és a hajlam a guerrilla-harcra szinte veleszületik. Mindegyik munkás született katona és kitűnő lövő...

A ciszterci barátok kolostorát, aztán a nagy hengereket, a raktárakat kaszárnyákká alakították át. A kovácsműhelyekben éjjel-nappal folyt a munka; százasra készítették a hosszú, egyenes, középtű vastag, két szélén vékony és éles kaszákát. A városkában nyüzsgött, forrongott az élet, akár valami köpiében; a nagy zsidobongás elhallatszott a tó vizén át az erdőig; minden térség tele volt gyakorlatozó katonákkal.

Volt lovasság is; három ulánus svadrony. A zászlócskákat vígan lobogtatta a szél, s a tüzes paripákat megülő fehér bekeszes, vörös sapkás helyrelegények láttára szinte örömkönyűkre fakadtak az emberek...

Nap-nap mellett érkeztek vadászpuskás lövész csapatok és kaszás önkéntesek. Haderőnk szinte óráról-óra növekedett.

Délelőtt a gyakorlatozás folyt, este a zene szólt; a nép szórakozott, evett-ivott, danolt, tánczolt és készülődött a muszka ellen. Mirez és Ilza vidékéről azt kívánták, küldjenek kétezer kaszát. Készen voltak, csak éppen nyélbe kellett ütni őket. Hatvan ember szorgoskodott késő éjszakáig. Minden egyes nyelet hozzá kellett illeszteni, aztán megvasalni, megpántolni. Kemény munka volt ez és hosszan tartó, ámde a mikor a kétezer kasza ott meredezett a földbe tűzöten, úgy tetszett,

akár az egész világot is meg lehetne hódítani velük!

Éjféltkor előálltak a szekerek és kíséret gyanánt egy szakasz jófajta belga fegyverrel fölfegyverzett lövészt rendeltek. Fölkerekedtek... A szekerek düböröge gördültek tova át a hídon, a kaszák valahogy fájdalmasan megzörrentek. A szentkereszti hegyek mögül kibújt a hold, magasra kúszott az égen s büszkén világított a menetre, míg csak el nem tűnt az erdő sötétjében...

Másnap a járőrök jelentették, hogy a mieink nagy serege közeledik. A főhadiszállásról kiadták a parancsot, hogy az egész had sorakozzék a főtéren a zenekarral együtt az érkezők fogadására.

Gyenge fagy csipette meg a földet, a magaslatokat hó borította, ámde a levegő tiszta volt és enyhe, a nap vidáman szórta sugarait, a szívekben meg élénkség és öröm tanyázott.

A piac-tér leghosszabb oldalát a kaszások foglalták el, a lövészek szakaszonként sorakoztak s a lovasság a két szemközti való oldalon egy-egy sorban. A kaszások elébe a zenekar állott, a vezérkar a lövészek mellé, a nép meg a térség közepén csoportosult.

A hóborította magaslat egyszerre csak feketélni kezdett, a kaszák meg-megvillantak a napfényben s a föld szinte rengett a temérdek ember lépte alatt.

— Jönnék, jönnék! — hangzott minden felől. Oszlop-oszlop után bújott elő a magaslat mögül. Mindegyiknek élén a parancsnok léptetett pompás paripán. A nézőknek úgy rémlett, hangyák özönlének ki a hegy mögül, a melyek kések előnteni, elborítani az egész világot!...

Egyszerre csak kiáltások hangzottak fel a tömegben s a kiáltásokba váratlanul belevegyült az asszony-nép sírása.

— Ha ez a sokaság egyszer megmozdult, — hangzott — mienk a győzelem!

A sírás ragadós. Egy-kettőre könnyek perregtek végig a kaszások, a lövészek ábrázatain,

könnyezett az egész had. Az emberek érzései egyetlen nagy érzésbe olvadtak össze. Oly pillanatot volt ez, a melyet soha az életben sem felejt el az ember, a mely mélyen a szívbe véssődik és ott marad örökre.

A sokaság leereszkedett a völgybe, keresztül jött a hídon s ekkor a piactéren megszólalt a zene. A férfiak, egy-egy tölgy mindegyik, hatos rendben mentek nyugodtan, komolyan; sötétbarna köntös volt rajtuk, fejükön bárányszőrű süveg, vállukon kasza, hátukon tarisznya. Érezték, hogy tömeg, erő, hatalom, — a jövő magá... Hosszú lánczot formálva megkerülték a vezérkart, s csak úgy csillogott a szemük. A katonaság fegyverét prezentálta, a zene szólt, az emberek könnyeztek, az asszonyok idegesen kacagtak könnyeiken keresztül.

A hogy a lovas parancsnokok sorba állították a csapatokat, megkondultak a harangok s a vezérkar élén, lóháton, megjelent a pap. Beszélni akart, de feltörő könnyei beléfojtották a szót. A vezér megeskettette az embereket, aztán a pap fejére tették a pástorsüveget, a kántor odanyújtotta a szenteltvízhintőt s az emberek levették a süvegeket és térdre ereszkedtek. Olyan csönd támadt, hogy a ló patáinak koppanását, meg a térdeplők fejére hulló szentelt víz csöppenését meg lehetett hallani.

A zenekar rázendített a himnusra: «Nincs még veszte Lengyelország!» s az egész had vallásos áhitattal énekelte, hogy csak úgy harogott. Azután a «Bertók, Bertók, ne csüggedjünk» kezdetű induló következett, mely felvillanyozta a sorokat s az egész had elvonult. Elsőknek a lövészek indultak szakaszos oszlopokban, aztán a lovasság, majd az Ilza vidékéről való zászlóalj s végezetül a Sidloveze és Szandomierzs tájáról való kaszások.

A piactér elnéptelenedett, elcsöndesedett, de annál nagyobb élénkség uralkodott a kaszárnyákban. Húsz szép kövére hizott ökröt tagloltak le. Az udvarokon nagy katlanokban rotyogott a leves, kiosztották két napra való

kenyeret s a kulacsokat pálinkával töltötték meg.

A katonákat asszonyok, menyecskek, lányok állták körül. Az örömmel teljes felkiáltások, rikantások egyetlen nagy hangzavarrá olvadtak össze...

Déltájti haditanácsot tartottak, a melyben azt határozták, hogy a had egy részét Bodzentinba vetik át, elvágandó a Radom és Kieleze közt húzódó országútat, a többivel meg erőltetett menetelésben délnek tartanak, hogy csatlakoztassák az opatovi és szandomierzi őrségeket, hogy megtisztítsák a két vajdaságot és hogy kezet nyújtsanak Gácsországnak, mely éppen ébredezni kezdett. Emberben nem volt hiány, inkább fegyver kellett és municzió.

Délután két órakor két század puskást, két zászlóalj kaszást, meg egy szakasz lovas indítottak útnak Bodzentinba. A csapatot az öreg Davidovics vezényelte, a kit a vezérkar egy része, meg néhány jó barátja kísért el.

Az országútról való letéréskor a csapat tisztelegve vett búcsút a kísérőktől s a szakadékban húzódó dűlőúton vonult tovább.

A vezérkar visszaindult Vonchokba. Az országúton fiatal, jól megtermett parasztember igyekezett előre nagy sietve; fején rófnyi bárányszőrű süveg meredezett, kezében kaszát szorongatott. Mellette fehér fejkendő menyecske szedegette lábát, nagy, koczkás kendővel a vállán.

A vezér visszarántotta lovát.
— Melyik zászlóaljba való vagy? — kérdezte.
— Azt mondják, az elsőbe... Bertók mondta, az elsőbe...

— Hogy hívnak?
— Mátyásnak, Mirczről.
— Megkéstél?
— Akadt egy kis szalonnabürke, hát megkentem a csizmát, a mit a nemzeti kormánytól kaptam.

— Fordulj vissza, majd elmegy holnap a podgyászszal, meg az élelemmel.
— Hát a csizma?! — kiáltott fel Mátyás. — Vadonat újat adtak, jó erőset, még azt mondanák, eléptem vele.

A menyecske beleakaszkodott ura köntösébe, figyelmeztetésképpen, hogy tartsa a száját, Mátyás azonban lerázta, mint kutya a vizet.

— Nem félsz a kozákoktól? Járnak-kelnek ám az utakon!

— Tán bizony messze van az erdőig? Ki félné ott a kozákoktól?!... Majd csak boldogok velük!

— És megrázta a kaszát.
— No hát, mégy?
— Hogyne mennék... Mégis csak jobb, ha együtt vagyok enyéimmel.

A vezér és kísérete tovább ment, Mátyás meg ott maradt az úton menyecskejével.

A ZSÓFIA-GYERMEKSZANATORIUM BALATON-SZABADI ÚJ TELEPE

— Aztán mér hogy nem akartál visszamenni, ha a tiszt urak megengedték?

— Mert hogy nekem is megvan a magamhoz való eszem... Érted Kata?

— Számár... Aztán mire mégy az eszeddel, ha a kozákok neked rontanak és ellátják a bajodat?

— És kétségbeesetten kezét tördelte. Mátyás megállt, hátra-tolta süvegét és megvakarta fejét.

— Kata, erjedj csak, kapaszkodj fel arra a dombra ott ni és nézz körül, nincs-e kozák amott a fordulónál?...

— Mikor félek...
— Hát csak féj, de erjedj, én meg pihenek egy esőpöppet és megpróbálom a dohányt, a mit a tiszt úr adott.

Előkötörte pipáját, dohányzacskóját, körültekintett és lassan hozzálátott a pipa megtöméséhez.

— No, Kata, erjedj hát, mert ha amarra nincs kozák, hát szépen az országúton sétálunk. Hanem ha vannak...

— Engem agyonlőnek, — vágott szavába a menyecske.

— Ha kedvük tartja, csak hadd löjjenek... hadd pocskolják a puskaopt...
— Számár vagy.

— Jó, jó, erjed csak.
Leült egy köre, tüzet csiholt, a taplót a dohányra szorította és vidáman pöfékelt, Kata meg a domb legenyhébb emelkedésén gázolta a havat.

— No, látsz valakit? — kiáltotta Mátyás, a hogy az asszony fölért.

— Seholy egy árva lélek, a meddig a szem csak ellát.

— Kár, — sajnálkozott Mátyás.
— Ej, ne bolondozz, a míg jó vagyok, — felelte Kata, leszállva a dombrol.

— Különbön tán jobb is így, legalább az országúton mehetünk.

Feltápászkodott, kirázta a hamut, eltette a pipát, fölvette a kaszát és odanyújtotta az asszonynak.

— Vidd egy esőpöppet, hadd dugjam zsebre a kezem, mert egészen megfáradtam.

— Mikor félek, mert hogy szörnyen éles.
— Hát ne is a vasat fogd, hanem a nyelét. Ugy-e, a két font hús jó volt, a mit ma megettél?

— De még milyen jó!
— No hát, ha jó volt, hát legalább a kaszát vidd, ne pusztítsd hiába a nemzet kenyerét. Egy-kettő, rajta, fogd!

— És az asszony kezébe nyomta a kaszát, ő meg zsebre dugta kezét és megindultak.

— Te, Kata, ha kedvez a szerencse, hát nem térek haza üres kézzel.

— És ha megölnek? — jajdult fel az asszony.
— És ha valami nehéz nyavalya jön rám, ha értem jön az a másik kaszás, segíts-e vajjon? A halál bizony utoléri az embert, bármerre járjon is!

Katát meggyőzték e szavak, hallgatott, Mátyás pedig folytatta:

— Csak puskát kerítsek. Tudod, Kata, úgy kívánczom puska után, hogy még tán a lelkem üdvösségét is odaadnám érte.

— Aztán tudnál te löni puskával?
— Hogy tudnék-e löni puskával? Tán te fogsz megtanítani!... A fő az, hogy holmi muszkától el tudjam venni. Ugy bizony!... Hanem egyenesen tartsd azt a kaszát, mert még kiszűrod a szemem... No, iszen, szép katona volnál te, Kata, hahaha!...

— Asszony nem való katonának, — felelte Kata sértődötten.

Esthajnalra hajlott az idő, a föld felett kékes pára lebegett át-átzötten a lenyugvó nap bíboros visszfényétől. Mátyás tréfálkozott, mókázott, fecsegett, nagy dolgokról: puskáról, harcokról, miegyéből ábrándozva. És lábukat ugyancsak szedegették mindketten.

Az országút kanyarulatánál egyszerre csak

A BALATON-SZABADI GYERMEK-SZANATORIUM ELSŐ LAKÓI. — Jelfy Gyula felvételei.

RUPRECHT BAJOR TRÓNÖRÖKÖS, A FLANDRIAI NAGY HARCZOK VEZÉRE. — Buda felvétele.

lódobogás hallatszott, majd szilaj nótázás verte fel a csöndet, mintha csak bibicz-sereg vijjogott volna. Mátyás nagy hirtelen kikapta az asszony kezéből a kaszát és behajította a szakadékbába a hóba.

Kozák járóőr volt. Nyolcz pikás legény törtetett feljűk apró lovakon. Mátyás lekapta süvegét, Kata meg reszkette bűjt ura háta mögé.

— Honnan? — förmedt Mátyásra az altiszt. — A templomból, — felelte. — Te kaszás vagy! — ordította a kozák és ütésre emelte a nahajkát.

— Hát a kaszám hol van? — kevélykedett a parasztember.

— Vonhocokban jártál? — Ott.

Kata észrevétlenül megbökte. — Úgy? És mit csináltál ott?

— A templomban imádkoztam a lánynyal. — Adok én neked templomot, megállj csak!...

Sok lázadó van Vonhocokban? — Se szeri, se száma és folyvást özönlének.

— Nem mentek valamerre? — De, ma délben Bodzentinba mentek.

— Sokan? — Vagy kétezen.

— Kétezen! — kiáltott fel a kozák, fölémelte a nahajkát és Mátyás hátra szózott egyet.

— Tartsd eszedben, nehogy kaszádnak beállj! Fűtyentett czimboráinak és tova ügettek.

— Ez megadta neked, — szólalt meg Kata — és miért?...

— Hej, a ragyogóját! — szitkozódott Mátyás. De hiszen, visszafizetem ezt nektek, megálljatok csak! Jön még kutyára dér!... Kata, nyúl csak a gubám alá és dörgöld meg csöppet a hátam. A bitang épp a lapoczkámra szótt, alig bírom a kezem. Lásd, ha puskám van, most vagy két csikóknak volna, meg két pár csizmának. A szaruk össze voltak szjajzva... Láttad?

— Láttam... — Kata felsóhajtott és simogatta, dörgölgette ura lapoczkáját.

— Kata, eredj csak, hozd el a kaszát. — Mikor felek... Ha vissza találunk jönni, megkötjük. Még a hátam is borsózik.

— Ne okoskodj, hanem eredj! Mivel állít-sak be az enyémhez? Üres kézzel? No hiszen, röhögőnek rajtam és csufondároskodóknak, leginkább az a Bertók. Pedig inkább vágjanak képen!

— Hát akkor majd én! — nevetett az asszony.

— Próbáld meg. Mátyás összeráncolta szemöldökét és zsebre dugta kezét. Kata elhozta a kaszát, odanyújtotta neki, majd gyöngéden arcon legyintette. Mátyás felkaczagott.

— No, ha már ilyen vagy, hát add a szád is,

összecsókolódtak, aztán Mátyás vállára kapta a kaszát és megindultak.

— Csak kerüljünk le az országútról, akkor mintha már odahaza volnánk, — mondta és megkettőztette lépteit. — Kata, ügyelj a jószágra, akár a szemed világra. A szalmával csinján bánj, nehogy tavaszra kikezdd az ereszt, mert elhegedülöm a nótádat!

— Persze, ő örökké csak verekedne!... Hej, ha úgy oadaadhatnám neked az eszem!

— De sokra mennék velem!

Lekanyarodtak az országútról a széles szakadékbába, a melynek két oldalát erdő borította.

— Pihenjünk egy csöppet, — ajánlotta Mátyás.

Odaadta a kaszát az asszonynak, kivette zsebéből a dohányzacskót, megtömté pipáját és rágyujtott.

— Kata, csak puskát kerítsék, áldani fogsz engem!... Isten a megmondhatója, mikor látjuk megint egymást...

Kata felsóhajtott és nem felelt. Mátyás szintén elgondolkodott. Aztán tovább mentek lassan, szólanlan. Szomorúság, bánat, rossz sejtelmek neheztedek rájuk.

— Állj, ki vagy?! — hangzott fel nagy hirtelenül a homályban s a kiáltást többszörösen megismételte az erdei viszhang. Mátyás meg-hökkent, de egyszeriben észbe kapott.

— Jó barát! — felelte.

— Micsoda jó barát? — Mátyás Mirczről.

— Ki vagy? — Parasztember.

— Számár, felelj becsületesen, mert iövök!

— Kata, ki vagyok én? — kérdezte halkán Mátyás.

— Azt mondták, kaszás, — felelte Kata reszkette.

— Kaszás! — kiáltotta Mátyás.

— Melyik zászlóaljból? — Az elsőből, a melyben Bertók az altiszt.

— És ki a kapitány úr? — Volinyszi úr parancsol mindnyájának.

— Jöhetsz!

Kata átkarolta Mátyást és így közeledtek az őrszemhez.

— Látod azt a tüzet? — mondta az őr, kezével irányt mutatva. — Eredj oda és jelentkezz, az őrség elvezet a zászlóaljhoz.

Mátyás megkönnyebbülten lélegzett fel. A tűz felé vette útját, de csakhamar oldalt kanyarodott.

— Magunkban jutunk a városba, — sügta az asszonynak.

Kata helyeslően bólintott.

A városka tágas piaczerén nagy tüzek égtek, az ablakok meg voltak világítva, a fogadókból víg muzsikaszó hallatszott.

Mátyás a taktus szerint illegette a lábát

— Hej, Kata! Sose halunk meg! — kiál-

totta. — Jelentkezem és ledom a kaszát, aztán mulatunk egyet... Vitéz úr! — kiáltott egy mellettük elhaladó katonára.

— Mondd úgy: testvér! — felelte a megszólított vitéz.

— Testvér, merre van az első kaszás-zászlóalj? — Eredj ez utca végére, ott meglátod a nagy serfőzöt...

Mátyás nem szorult bővebb utbaigazításra, szó nélkül nekivágott az utcának, Kata meg utána loholt.

A serfőző udvarán a tűz körül kaszások hevesrezttek és beszélgettek, meg burgonyát sütöttek. A kaszák szép sorjában a földbe voltak tűzve.

— Kata, ülj le ide a küszöbre és várj.

— Sokáig?

— Szempillantás alatt itt leszek. Látod Bertókot, úgy járkál, akár valami úr. Ó altiszt, hát én is lehetek az. Egyszeribe itt leszek.

— És elsiett.

Megállt Bertók előtt és prezentálta fegyverét. Odajött a parancsnok is.

— Matyi, azt mondták, visszazöktél az asszonnyhoz és nagyokat röhögtek rajtad.

— Csak hadd röhögjenek! Ha egyszer arra szántam magam, hogy a muszkát püföljem, hát nem az asszony mellett fogom keresni. Megkente a csizmám, aztán meg a kozákok tartóztattak fel.

A kapitány egészen hozzá ugrott.

— Hol? Hányan voltak? Mit mondtak? — kérdezte.

— Amott az országuton, nyolczan voltak és Sidlovecze felé nyargaltak. De most kérdem, hová tűztem a kaszát, mert hogy elbűcsüzní szeretnék az asszonnytól.

— No, jól van, menj csak, hanem a mint elfújják a takarodót, gyre aludni, mert virradatkor indulunk.

Bertók megmutatta, hová tűzse a kaszát s a hogy betűzte, nagy sietve asszonyához ment.

— No, Kata, gyere, mulatunk egyet!

Kézen fogta az asszonyt és elsiettek, mindketten türelmetlenül, mintha attól tartottak volna, hogy lemaradnak a muzsikától.

A bőgő bőgött, a hegedűk czinezogtak, a muzsikuskok talpalávaló frisset húztak. Mátyás belökte az ajtót, a melyből párafelleg gomolygott ki. Beleptek. Mátyás átkarolta asszonyát, a középre furakodott és nagyokat dobbantva, ugrálni, forgolódni kezdett a taktus szerint, a hogy illet. Aztán, hogy egy kis helyhez jutott, beforakodott a sorba és járta együtt a többivel, danolt, fel-felkurjantott s hatost hatost után vetted oda a muzsikuskoknak. A menyecskét elérkezéenyítette a muzsika, a táncz és áradozva sügta ura fülébe:

— Ha azok a muszkák megölnének, bánatomban megszakadna a szívem...

Mátyás magához szoritotta.

— Sose aggódj, van nekem magamhoz való eszem, meg szerencsém is. Csak puskám volna!... Hej, huj, sose halunk meg!

A hogy a muzsika elhallgatott, beleelegyedtek a tömegbe, a hol esupa ismerősre akadtak: ott voltak a komák, a barátok Mirczről és vidékéről, megannyian első zászlóaljbeli kaszások.

— A vitézkedés nem is olyan rossz dolog! — szólalt meg Mátyás pipára gyujtva.

— Nem ám, az asszonnyal muzsikaszó, meg pálinka mellett, fűtött szobában, — évődött a koma.

— Ejha, mintha bizony a háborúban nem muzsikálnának!

— Csakhogy attól a muzsikától az emberek potyognak ám! — tette hozzá a koma.

Mátyás azonban nem adta be derekát.

— A halál, — mondta — ha egyszer itt az ideje, megtalál az asszonnyal a dunyha alatt is. Hej, vigadjunk, a míg lehet! Muzsikuskok, az enyémet!

— És a muzsikuskok elé állt és fűtyülni kezdett, majd derékon kapta Katáját és elsőnek kezdte a tánczot.

— És folyt a táncz, ömlött a pálinka, tombolt a jókedv.

De egyszerre csak trombita harsant meg: a takarodót fűjták. A piaczerén megperdültek a dobok. A korcsmába benyitott az őrség.

— Emberek, — kiáltotta az altiszt — előre, a kaszárnyákba, az asszonyok menjenek aludni a városbeliekhez! Eloltani a lámpát!

(Folytatása következik.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Egy magyar bárd sorsa. Gyóni Gézáról, a Przemyslben orosz fogságba került költőről, a kinek a fogságban, tragikus körülmények között bekövetkezett halála híre néhány héttel ezelőtt ért haza s általános nagy részvétet keltett, — a baráti szeretet melegségével irt könyvecskét adott ki Nagy Lajos, mintegy emlékéül az együtt töltött fiatalkornak. Saját emlékezetéből, a költő elbeszéléseiből állítja össze élete folyását: a gyóni papi házból való kiindulását, iskolai tanulmányait, pozsonyi theologus-pályáját, a melyet hirtelen félbeszakított egy öngyilkossági kísérlet, későbbi küzdelmeit a vidéki újságíró keserves kenyerén, hányódását városról-városra, a nagy háborúba való indulását egészen fogságba kerüléséig. Költészetét is igyekszik jellemezni, nagy szeretettel és buzgalommal. Abban az inkább heves, mint tartalmas irodalmi vitában, a mely Gyóni Géza körül nemrég folyt s a mely a sorok között ma is folyik, kiegyenlítő, béktűz álláspontot foglal el s azokat, a kik a vitában Gyóni ellen voltak, meg akarja győzni arról, hogy barátja mégis igazi költő volt. Álláspontja, ha részleteiben nem is mindig, de nagyjában véve helyes is. Gyóni személye és költészete körül nagy zavaró tömege gyülekezett össze a különféle érzelmi momentumoknak. Katonai pályája, mintegy szimbolumává avatta a przemysli körülzárasban szenvedő és onnan hadifogságba került magyar katonának, sorsának némi hasonlóságai Petőfivel, a melyek életét úgy tüntetik fel, mint egy nagy Petőfi-reminiscenciát s a nagy közönség szemében, mely még ma is Petőfiben látja a magyar költő típusát, csak fokozták személyének várását, a háború legromantikusabb színű epizódjában való szereplése, a melylyel költészete úgy hangzik a fülebbe, mint a przemysli melodráma zenekéretete, krasznójarszki fogsága, a melyből sikerült hazaküldenie verseit, most legutóbb pedig szomorú halála, — mindez szinte lehetetlenné teszi, hogy az ember teljesen tárgyilagos, minden mellékletektől független ítéletet mondjon, merőben kritikai szempontok alapján a nemzeti illuziók oltalma alatt álló költőről. El fog jönni az ideje ennek is, majd ha a háború anyagához nyugodtan és kellő távlatból lehet hozzászólni, sorra fog kerülni a Gyóni-probléma is, a mely mindenestre sok érdekes anyagot tud adni azoknak, a kik a háború néphangulatának változását s általában az irodalmi siker tömegpsychologiai tényezőit kutatják. Nagy Lajos kis munkája ezekben a kritikai vizsgálatokban fontosságot fog nyerni, mint baráti együttérzésből s a dolgok ismeretéből származó adattára a költő életének és fejlődésének.

Bocskay felkelése és a bécsi béke. Debreczenben — ez bizonyára nagyon régóta az első eset — német könyv jelent meg és pedig vastok, csaknem 800 oldalra terjedő kötet. Csak a nyelve német, a tartalma teljesen magyar. Bocskayról szól, fölkeléséről és a bécsi békéről, a mely alapvetése volt a protestantizmus közjogi helyzetének Magyarországon. A könyvet dr. Lencz Géza debreczeni egyetemi tanár írta s előszava szerint azért németül, hogy a protestantizmus dicsőséges múltjának ismeretét terjeszse a németek közt, a hol még keveset tudnak róla s mert a mai világháború és a Bocskay-felkelés közt némi hasonlóságot vél látni abban, hogy akkor is segítségére volt a németiség a magyar nemzeti törekvéseknek. Bizonyos értelemben aktuális munka is a könyv s a protestantizmus most közeledő 400 éves jubileumára készült. A munka történetírásunk színvonalát is tisztázással képviseli a németek előtt, és a magyar tudomány kutatás eredménye, sok új adattal szolgál a kérdés megvilágításához s irtó formája is színvonalon áll. A szöveget 28 egykorú metszetek és rajzok alapján készült kép élméni.

A Jó Pajtás, Benedek Elek képes gyermeklapja szeptember 2-iki számába Enyődi Sándor irt verset, Zöldi Márton elbeszélést, Lakatos László regényét, Schöppin Aladár és Avar Gyula kedves mesét, Benedek Elek verset, Gyula bécsi tarka meseje, az Emmi Csodáországban című világhírű regény, a rajtványok, szerkesztői tüzenetek, egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin Társulat adja ki, előfizetési ára egész évre 12 koronára, fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona, egyes szám ára 24 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal, IV. ker. Egyetem-utca 4.

A BUDAPESTI PARADICSOM-PIACZRÓL.

rona, fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona, egyes szám ára 24 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal, IV. ker. Egyetem-utca 4.

A HÁBORÚ NAPJAI

Augustus 23. A keleti harczerén Sovejántól keletre, a felső Susitától mindkét oldalt és Oenától délre az ellenség előretöréseit visszaverték. A nyugati harczerén Langemarek és Hollebeke között az angolok ismét egységes nagyobb támadásokba mentek át; a németek mind újra visszaverték őket s két helyet kivéve — St. Julientől keletre és az ypern—menini út egyik pontján — megtartották első árkukat. A Lens ellen előretörő ellenséges osztagokat is visszaverték. A verduni elkeseredett csatában szünet állott be, csak este-felé fokozódott az ellenség tüzevékenysége a Maas mindkét partján s utána támadások következtek a Vacherauxville—Beaumont-utól két oldalra. A francziáknak csak az úttól nyugatra sikerült a németek legelső árkában a lábukat megvetni. Az olasz harczerén az olasz támadások az Isonzónál a legnagyobb heveséggel folytak tovább. Anza és a tengerpart közt legalább 40 hadosztály támadott. Vodice és a Veritoiba közt a harczerén közepén csak a tüzéséggel jutott szóhoz, a szárny szakaszokon ellenben annál elkeseredettebben folyt a harc. Auzannál az ismételt rohamokat visszaverték. A vrhi fensikon ellenben az olaszok nagy számbeli fölénnyel kért nyertek déli irányban. Epp oly szívs volt a küzdelem az alsó Wippach mindkét oldalán, de különösen a Karst-fensikon, az olasz támadás-támadást követett. A hol be tudtak árkaikba nyomulni, tartalékaik szoronylank kivertették őket. A Karstzon valamennyi állásukat szilárdan tartjuk.

Augustus 24. Sovejántól és Susitától északra az ellenség hasztalanul támadott. A Dnyesztortól északra az oroszok erősebb felderítő osztagokkal tapogatózva előrenyomulnak. A nyugati harczerén Flandriában Langemarek és Hollebeke közt helyenként pergőtűz. Korán reggel a németek elragadták az ellenségtől az ypern—menini úttól délre legutóbb elért természetét. Kanadaiak hasztalan kísérleték meg, hogy Lensebe benyomuljanak. A Maas két oldalán az avocourti erdőben, a 304-es magaslaton, Beaumontnál és a Fosses-erdőben a tüzéséggel harc jelentékenyen erősödött. A kiürített 304-es magaslat ellen a francziák erős támadást intéztek; a németek tüzéséggel fogadták őket. Az olasz harczerén tart a 11-ik Isonzo-csata. A Bainsizza—Heiligengeist-fensikon az olaszok ismét heves támadást intéztek a Vrhlól délre állásaink ellen. Csnapatink az összes árkokban helyi-állták. Rendkívüli erővel támadott a harmadik olasz hadsereg a Wippach és a tenger között. Délután egységes tömegrohamot intéztek, a melyet diadalmasan visszavertünk.

Augustus 25. Az orosz harczerét több szakaszán újra feléledt a tüzéséggel harc. A nyugati harczerén Ypernnél élénk tüzéséggel harcok. Az ypern—menini út két oldalán az angolok kísérleteit, hogy a német állásokba behatoljanak, visszaverték. Csak a Herenthage-erdő északnyugati szélén szorították kissé vissza a német vonalakat. Vendhuillestől

délre a németek meglepő támadással elragadták az angoloktól Gillemont-majort. St. Quentin déli részén a németek visszaverték a francziák támadását Verdunnél a Maas mindkét oldalán növekedett a harci tevékenység. A folyótól nyugatra a németek visszaverték a francziák nagyerejű támadását. Az olasz harczerén a Karst-fensikon és Görzről a nap aránylag nyugodtan telt el. Az olaszok mindenek felett a Monte San Gabrielét támadták hasztalanul. A Bainsizza—Heiligengeist-fensikon a Vrhl melletti harcok által teremtett helyzettel számolva, védekezésünk új vonalou rendeztük be. Az ellenség több szakaszon kiürített állásainkat támadta.

Augustus 26. Az orosz harczerét több pontján tüzéséggel harc. A nyugati harczerén Flandriában csak egyes szakaszokon volt hevesebb tüzharc. Az Aisne mentén a tűz feléledt. Paugyotól délnyugatra első árkaikba benyomult francia osztagokat a németek kivertek. A Maas nyugati partján csökkent a harci tevékenység. Az olasz harczerén a Karst-fensikon nem volt nagyobb gyalogsági harc. A Wippach-völgytől délre visszavertünk egy éjjeli támadást. A Monte San Gabriel területén súlyos harcok, az ellenség sehol sem tudott áttörni. A Monte Santót a 24-re virradó éjjel kiürítettük s az olaszok negyzállták.

Augustus 27. Sovejántól német csapatok bevetek egy ellenséges állást. A nyugati harczerén Flandriában az Yser és a Lys közt erősödő tüzéséggel harc. A Labassée-csatortól Lensig angol támadások meghiusultak. A Malakoff és Cologne-majoronkál az ellenség helyi előnyökkel ért el. A Chemin des Dameson és a nyugati Champagneban élénk tüzéséggel harc. Verdunnél általában csend volt. Beaumontból és az erdőrésekből a francziák kezdetben kiszorították a németeket, de aztán egy ellentámadás visszazserezte a falut. Az olasz harczerén tart a 11-ik Isonzo-csata. Az ellenség támadásai ismét a Bainsizza—Heiligengeist-fensikon és Görzről északra levő vonalaink ellen irányultak. Különös elkeseredéssel folyt a csata Auzannától keletre, úgyszintén a Monte San Gabrielén. Minden támadással szemben helyt álltunk.

Augustus 28. Sovejántól egy tegnapi élt elfoglalt magaslatot kiürítettünk. Bojan falut és a Dolzok-magaslatokon levő állásokat rohammal elfoglaltuk s ezernél több foglyot, 6 ágyút stb. szállítottunk be. A nyugati harczerén Flandriában az ypern—menini úton egy angol előretörés összeomlott. A Langemarek és a Roulers—Ypern vasut közti zóna elleni, panczélos gépkocsikkal és alacsonyan szálló repülőgépekkel támogatott támadást is visszaverték a németek s az este ismételt második zárt támadással szemben is megtartották állásaikat. A Chemin des Dames nyugati részén a francziák ezredéselégsény támadását tüzeléssel verték vissza. Verdun körül győngő harci tevékenység, a németek által visszafoglalt Beaumont faluért való kora reggeli harcok lezárultak. Az olasz harczerén Bainsizza—Heiligengeist fensikon az olaszok mindent elkövetnek, hogy növeljék a nagy csata elején elfoglalt területet s e harczerén csaknem minden részén rohamot intéztek. Csakosaink az egész vonalon győztesek maradtak s mindenütt visszaverték az ellenséget. Görzről keletre is kudarcot vallott az olaszok előretörése.

Augustus 29. Az Ojtoz-völgy két oldalán elfoglaltunk néhány magaslati állást és Grozestitől keletre erős ellentámadásokat vertünk vissza. A Casinu és Putna között eredménytelen román előretörések. A Szeret középúj folyásánál németek elfoglalták Muncel román közepét s a megvert ellenséget visszaszorították észak felé a Susita-völgy két oldalán. A nyugati harctéren Flandriában a viharos időjárás miatt mérsékelt tüze-vékenység. Este Langemarck és Hollebeke közt föléledt a tűzrégi harc. A németek kivették az ellenséget a Frenzenberg-től északkeletre levő behajlásból. Verdunnál csak Beaumont és Damloup közt volt erősebb a tűzrégi tevékenység. Az olasz harctéren a harc külsős heveséget ért el. Az olaszok még erősebben támadtak, mint tegnap, de a győzelem kétségkívül a miénk volt. A Bain-sizza-Heiligengesti fensíkon az ellenséges támadás ereje mindenekelőtt a Kali és Bodeseo-terület ellen irányult, vitéseink teljesen megtartották fölényüket a szakadatlanul erősítésekkel táplált ellenséges tömegekkel szemben. Különösen a Monte San Gabriele birtokáért tombolt heves harc. Az északi lejtőn este egy olasz csoport behatolt állásainkba, de ellentámadásunkkal felmorzsoltuk. A hegytől északkeletre, Görztől keletre és a Wippach-völgytől északra is hasztalan tömeges támadások. A görzi temetőnél és Grasnignál útegeink kényszerítették az ellenséget hátrálásra. S. n. Marcónál csak ember-ember elleni harcra tuduk az ellenséget visszaverni. Triesztet olasz repülők bombázták.

HALÁLOZÁSOK.

Hősi halált haltak: Nagybaoni BALÓ BENJÁMIN, honvédszártámadó, századparancsnok, a harmadosztályú katonai érdemkereszt és három signum laudis tulajdonosa, a bukovinai harctéren ellenséges golyótól szíven találva, 23 éves korában. — Ifjabb felsőzállás-patakai MARA LÁSZLÓ, honvédszártámadó, Maras László, Hunyadmegye volt főispánjának fia, egy bukovinai falu határában ellenséges gránáttól találva 23 éves korában. — PÁLL LAJOS, honvédtámadó, a hadisízményes harmadosztályú katonai érdemkereszt, az ezüst és bronz signum laudis tulajdonosa, 20 éves korában. — Szepesházi RÓTH BENJÁMIN, zürichi egyetemi hallgató, tartalékos honvédtámadó, a harctéren szerzett betegsége következtében, Bécsben 25 éves korában. — Dr. VAJDA ANDOR, te-

meszkási ügyvéd, népielköltő főhadnagy, a szerb harctéren szerzett betegsége következtében 39 éves korában, Budapesten. — Ifjabb JURECKY JÁNOS SÁNDOR, gyógyszerész-főhadnagy, Alessóban, Albániában, 30 éves korában. — BARTÓZ MIHÁLY, tartalékos főhadnagy az orosz fronton ellenséges gránáttól találva, 24 éves korában. — VOGL IMRE, géppuskás hadnagy, műegyetemi hallgató, 24 éves korában, a román harctéren. — HALBERICH ERNŐ, honvédszászlós, orvosnövendék. Kézigránát ölte meg az északi harctéren. — BARABÁS EMIL, LAJOS, festőművész, tartalékos huszárhadnagy, az orosz fronton ellenséges golyótól találva, 39 éves korában. — BERECKY GÁBOR, honvédszászlós, a nagy ezüst vitéségi érem tulajdonosa, az orosz harctéren. — SEIDNER FERENCZ, honvédszászlós, az északi harctéren. — FÖLDES ENGEL JÓZSEF, önkéntes tizedes, a Kalusz körül vívott ütközetben súlyosan megsebesült, 19 éves korában, Budapesten.

E hunytak még a legközelebbi napokban: MARÓCSY JÓZSEF, Pestmegye érdemesült főesperese, a losonci ev. egyház nyug. lelkésze, a Petőfi-társaság tagja, 80 éves korában, Losoncban. — ANTAL DÉNES, nyug. ref. lelkész Körmenben, 70 éves korában. — Dr. SÁNDOR JENŐ ISTVÁN, premontrai rendi kanonok a hittudományok doktora, theologiai tanár, prépost-prélátus titkár, 66. évében, 42 éves korában, Eperjesen. — DALMAY KÁLMÁN, nyug. pénzügyi számtanácsos, a Ferencz József-rend lovagja, szolgálaton kívüli honvédtámadó, Beregszászon. — FÖLDVÁRY ANTAL, a székesfehérvári nyug. főjegyzője, 55 éves korában, Harasztiban. — Dr. SÁNDOR JENŐ ISTVÁN, premontrai rendi kanonok, 42 éves korában, Eperjesen. — BÁNÓ GYULA, a magyar kir. államvasutak főfelügyelője, Ischlben. — Ifjú WALLA GYULA, Walla Gyula földbírtokos és fajszi és vámosi Anyos Elvira fia, 20 éves korában, Kardosréten.

Özv. PRAY ANDRÁS, szül. Scharschmidt Karolina, 94 éves korában, Jászberényben. — Özv. dr. berei SZABADY FERENCZ, szül. Beke Polyxéna, vármegyei tisztifőúr özvegye, a székesfehérvári helyi jótékony Nőegyesületnek éveken keresztül tagja és elnöke, 67 éves korában, Oklándon. — MILLAY EDÉNÉ, szül. Lindi Anna, 68 éves korában, Budapesten. — Özv. KÓBOR ADOLFÉ, szül. Fried Paula, 57 éves korában, Budapesten. — Id. WALLA JÓZSEFNÉ, szül. Burda Anália, 52 éves korában, Budapesten. — NÉMETI FÉLIXNÉ, szül. Neumann Mariáné, 84 éves korában, Budapesten.

EGYVELEG.

* Hasznos szűnyogok. Nálunk is ismeretes a szűnyogok Chironomidák nevű fajtája, a melynek fő megkülönböztető jele, hogy teljesen ártalmatlan, nem csíp és nem szívja a vért és semmi kellemetlenséget nem okoz az embernek, ellenben nagy hasznára van a haltenyésztésnek azáltal, hogy a víz fenekén és vízi növényeken lerakott tömegtelen lárvája kedves tápláléka különösen a pontynak. Sok helyen a halak bélszatormájában csaknem kizárólag ilyen szűnyog-lárvákat találunk.

Hűvösügyi Parkszanatorium a fővárostól 30 percznyire villamoson elérhető. Egyedülálló klimatikus gyógyhely, mely nagy betegeknek, mint tüdőre szorulóknak a főváros környékén a legmodernebben felszerelve rendelkezésre áll. — Célészert előzőleg szobát levélre rendelni.

Szerkesztői üzenetek.

Babiloni énekek. Mind a kettő jellemző vonások nélküli, jelentéktelen apróság, nem elevendik meg bennük semmi a város lelkéből. — **És orgona. Szeretem én az őzt. Szétfolyó, testetlen áradás, szétomló formában.** — **Az öreg várban.** Romantikus novella akarna lenni, de csak csupa merő naivitás.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 81-dik számában megjelent képtalány megfejtése: *Sivít a golyó, zeng a kard és lelkesíti a magyart.*

Felolós szerkesztő: Holtsy Pál
Szerkesztési iroda: Budapest, IV., Vármegye-utca 11.
Lapkiadó tulajdonos Franklin-Társulat IV., Egyetem-utca 4.

JANCSI WÁGNER
a közkedvelt magyar éneklő bohóza a Bektow czirkuszból

«HANGSZER-KIRÁLY»
Budapest, VIII., József-körút 15.
legújabb kétoldalu tréfás hanglemez

SZENZÁCZIÓJA.

Elejétől végig holtra nevette! Jancsi legújabb slágere!
Soha humorosabb hanglemez nem volt forgalomban. — Ára: Hat darab lejátszott lemez. Pénzért nem kapható. Beszélőgépek, Eufonok 100 koronától 1000 koronáig. «Wagner»-ezégnél bármely hanglemez-üzletben kapható, hat darab lemez ellenében. Fényképes, dalszöveges lemez- és hangszerárjegyzék ingyen.

A kövér nő élete kinlódás!

Kigyonyolják, kikacagják, örökös tréfa tárgya! Minden ember utánafordul, nem tud eltávozni, vendéglőben, kávéházban két székét kinalnak neki. Egyszerű életmódot nem zavaró kúra segítségével igen rövid időn belül karcsuvá lesz a legkövérebb nő vagy férf. Csak 1 doboz MAIGRIR használja és megkegyi környezetét. — Egy kurához való doboz MAIGRIR ára K. 6.—. Készíti Palmier G. m. b. H. Berlin. Főraktár: Török József gyógyszerháza, Budapest, Király-utca 12.

Országos Hangjegykölcsönző Intézet
Budapest, IV. ker., Sütő-utca 2. szám, télelelet. (Deák-tér mellett.)

Hangjegykölcsönzőnk feloleli a komoly és könnyebb zene-fajokat, melyek az újdonságokkal folyton kiegészittetnek.
Előfizetés: 3 óra 15' — K, 6 óra 28' — K, 12 óra 52' — K.
Az előfizetés beérkezével megküldjük kimerítő jegyzékünket. Biztosíték 10 K, mely az előfizetés megszűnésekor visszaadatik.
Folyton Újdonságok. Országos Hangjegykölcsönző Intézet Budapest, IV., Sütő-utca 2. szám. (Deák-tér mellett.)

AZ AÉRO

A repüléssel és léghajózással foglalkozó egyedüli magyar hivatalos folyóirat.
Minden számában érdekes és eredeti fényképfelvételeket közöl. A léghajózás eseményeiről, fejlődéséről és céljairól kitünő és könnyen érthető népszerű cikkekkel tartalmaz.
Különösen figyelemre méltók a léghajózás és repülés hadi alkalmazásáról írott közlemények, valamint az ifjuság számára külön fenntartott kisrepülőgépek (modell) rovata.
Mutatványszámokat a kiadóhivatal szívesen küld Budapest, I. ker., Retek-utca 46. sz.

Hűvösügyi Park-szanatorium
Klimatikus, physikalis és diétis gyógyintézet.
Bpest, I., Hűvöskúti-út 78. Vilamos megálló. T. 143-90 és 75-35.
Ajánlatos bel-, ideg- és szívbetegeknek, újduloknak és rekonvaleszcenszoknak. Mestereség kétfény. Hízókúra. Egész éven át nyitva.

ROSSI ROSINA ERÉNYI R. ANTAL
operatőrnő-énekesnő énekmester-szeneszerző
hangképző, hangfejlesztő
MAGANÉNEKISKOLÁJUKBAN
a próbánékelések a felvétellel megkezdődtek.
Próbánék, felvétel és beiratás díjtalan!
Bpest, VII., Erzsébet-körút 40/42, d. e. 11-től d. u. 5-ig.

Használhatatlan FOGSOROKAT
film és ezüsttörmelékkeket, higanyt, ezüst-papírulladékokat, zálogozódulákat vesznek:
Gross Antal, Budapest, VIII., József-körút 23.

Vérszegénység, ideges fejfájás, anémia
ellen a legnagyobb orvosi tekintélyek alánlják
ROZSNYAI VILÁG HIRŰ VASAS CHINABORÁT
melynek kitünő voltát mindenki elismeri. Kitünő hatásánál fogva a hasonló készítményeket felülmulja. Milleniumi nagy eredméllyel kitüntetve! Számos kiállításon díjazva. — Kis palacska 2 korona 60 fill., nagy palacska 3 korona 80 fill.
Készíti: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerháza, Arad, Szabadság-tér. 22

RUGANYOS Diana arckrém Diana puder
fia'al és üde lesz minden elhanyagolt arcz két csodás készítménytől; a
használatától. Nem nélkülözheti egy nő sem ezeket a bevált, sokszorosán kipróbált szépségápolókat, ha azt akarja, hogy bámulják és csodálják.
Próbadohoz vagy tégely ára — 1.— korona. Nagy 2.50
Mindenütt kapható! ♦♦♦♦♦

ALAPITVA 1914.
Gyászesetben Haltenberger Vilmos
ruhák soron kívül kelmestől, vegyítőtől és festetnek feketére. Nagyvárad. Postafiók.
Postai megbízások gyorsan és pontosan eszközölhetnek.

A cs. és kir. 23. gyalogezred
1050 harctéri kép és rajz 300 autogramm uralok-
100 érdekes cikk és vers 1000 szobor-
A világháború első részéről. A szá-
két évben kitüntette mos díszes kiállítás-
tett és elcselt 23-as Szerkesztette csoportképen több
hósk irásban és KUN JÓZSEF JENŐ mint 8000 szobor-
képen megrököltve tart. főhadnagy. arcképe található.
Ára 20 kor. Megrendelhető a Képes Hadisígnél, Tábori posta 632.

Vadászsportot űzők
akár itthon, akár a fronton vannak —
figyelmébe ajánljuk a
„NIMRÓD”
KÉPES VADÁSZUJSÁG-OT
Állandó melléklete:
„A vadászeb”
című egyedüli magyar nyelvű eb-
tenyészési szaklap. — Mindkét lap
gyönyörűen illusztrálva.
Előfizetési ár mindkét lapra: egész-
évre 16 kor., félévre 8 kor., negyed-
évre 4.— kor., egyes szám ára 50 fillér.
Tessék mutatványszámot kérni.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Buda-
pest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.
(Franklin-Társulat.)

HIRDETÉSEK
FELVÉTTETNEK A KIADÓHIVATALBAN
BUDAPEST, IV., EGYETEM-UTCZA 4.
Oltassa a hirdetésüket!

Második kiadásban jelent meg
DRASCHE-LÁZÁR ALFRÉD
REGÉNYE:
TÜZPRÓBA
Ára 6 korona.
A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA
Kapható minden könyvkereskedésben.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten (IV., Egyetem-utca 4.)
MEGJELENT
A VILÁGHÁBORU
Vezérfonal iskolai tanításokhoz és tájékoztató a nagyközönség számára.
A Magyar Paedagogiai Társaság megbízásából szerkesztette
dr. IMRE SÁNDOR
az állami polgárisok tanítóképzőintézet tanára, egyetemi magántanár.
A vallás- és közoktatásügyi miniszter támogatásával.
Nagy 8-ad rétt, 248 lap.
Ára 8 korona.
E kötet Anyai Dávid egyetemi tanár, Balanyi György főgimn. tanár, Kemény Ferenc reálisk. igazgató, Litty Aurél pedag. tanár, Márki Sándor egyetemi tanár, Pilot Jenő honvédtámadó, Rác Gyula a f. v. Statisztikai Hivatal titkára és a szerkesztő tollából a következő háborús kérdésekről nyújt összefoglalást: a háború világtörténelmi előzményei, a hadi események (számos ábrával) az ország belső története a háború alatt, a hadviselő államok földrajza, a háború és a gazdasági élet, a közművelődés, a társadalmi mozgalmak, a közegészségügy és a háború, a közérkölcenség és a háború, elmékedések a jövőről; befejezetül: szempontok a háborús kérdések iskolai feldolgozására.
Kapható:
Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

RAVISANT női karok és arczokról való széreltávolító szer, orvosilag ajánlva. Azonnali eredmény, garantált ártalmatlanság. Egyszerű kezelés.

KEBEL-KRÉM, ARCZFEHÉRÍTŐ-KRÉM

Diszkrét szétküldés: **BOTÁR REGINA**, Bpest, Erzsébet-körút 34.

MOLNÁR FERENCZ
ÚJ KÖNYVE:

ISMERŐSÖK

FELJEGYZÉSEK KRÓNIKÁK

Naplószerű feljegyzések ismerősökről: nagyevükről, névtelenekről — kortársokról.

Ára 5 korona.

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA.

KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN.

ÓRÁK
kiváló pontosságú szabályozva 10 évi jóállás mellett.

EKSZEREK
dívatos és izékos kivitelben.

EVŐESZKÖZÖK
ezüst és alpaccaozítóból.

EZÜSTNEMŰEK
és **DISZTÁRGYAK**
szigorúan szabott juttányos árakon készpénz és előlege nélkül is megvásárolhatók. A fel-
tételük mellett beszereshetők.

BRAUSWETTER JÁNOS
CHRONOMETER és MŰRÁSNAL
Alapítotól 1847-ben. Székes-
fehérvári. **SZEGED.** Több ezer állományú leltár. Legújabb
díszes nagy képek árjegyzékét
ingyen és bérmentve.

Magyar Törvények, a Franklin-Társulat zsebkönyvében

megjelent

AZ ÚJ EGYENES ADÓTÖRVÉNYEK

Jövedelemadó. Vagyonadó. Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója. Hadnyereségadó. III. oszt. kereseti adó.

Készítették:

RÓTH PÁL dr.
bp. m. kir. adófelügyelői s.-titkár
és
TÉRFY GYULA dr.
miniszteri tanácsos.

Ára kötve 12 korona.

Kapható minden könyvkereskedésben.

VIDOR MARCELL
új verseskönyve:

A HOLT KÜSZÖR DALOL

— Versek a nagy világégés idején. —

Ára 2 korona.

Kapható:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai)
r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrásy-út 21. és minden
könyvkereskedésben.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)

A főváros első és legnépszerűbb csipke-főnöklet: **VIII. Baross-u. 85.**
Gyár és **VIII. Baross-u. 85.**
Fiókok: II. Fő-u. 27. IV. Eökl-ut 6. Keo-
keméti-u. 14. V. Harmincad-u. 4. VI. Teréz-
kert 39. Andrásy-ut 16. VIII. József-krt 2. Telefon: Józsa. 2-37

100 tojás 2.50 kor.

szab. Silofom használatával évekig is friss állapotban tartható. Megbízhatósága felül-
mul minden más tojáskonzerválót. Leggy-
szerűbb kezelés. Silofom kapható fúszter-
üzletekben és drogériákban. — Főraktár:

Keleti Kereskedelmi R. T.
Budapest, VII/5., Rózsa-utca 21. sz.

MOLNÁR FERENCZ
ÚJ KÖNYVE:

AZ ÓRIÁS

ÉS EGYÉB

ELBESZÉLÉSEK

Ára 5 korona

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA.

KAPHATÓ MINDEN KÖNYV-
KERESKEDÉSBEN.

MINI-SZEN PÁRJA
GERŐ BOROKA
ZENŐCSNEK

VISZKETEK,
izzadás,
napégés,
bőrhámlás,
rüh és sömör,
bőrbaj, fekély
daganat és sebek
ellen biztos és gyors ha-
tású szer a
Boróka-kenőcs.

Törv. védte.

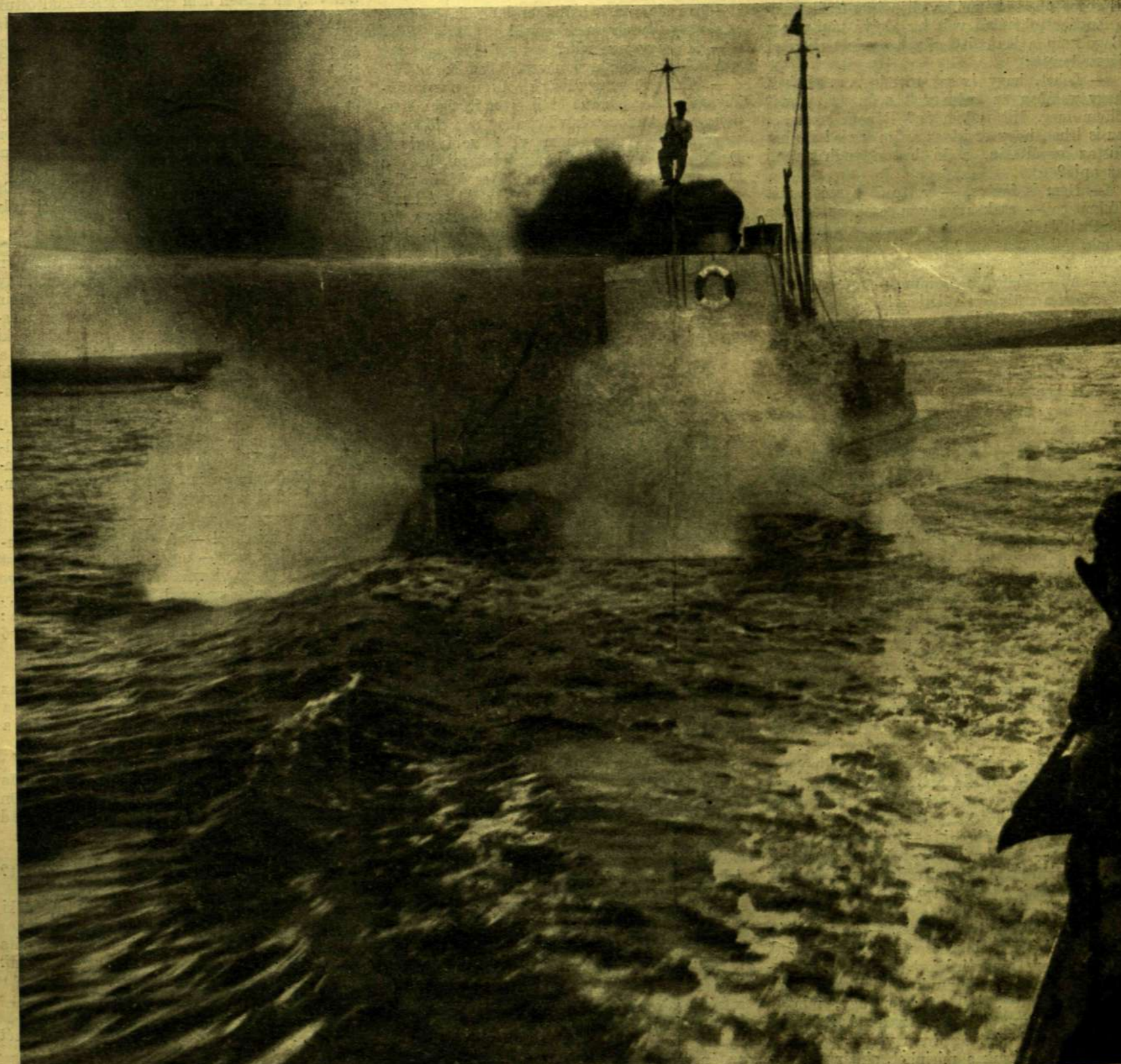
Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely 3 korona, nagy tégely 5 korona, családi tégely 9 korona, hozzávaló Boróka-szappan 4 korona használati utasítással. Kapható az egyedüli készítőnél:
GERŐ SÁNDOR gyógyszerésznél, **Nagykőrös 96**
Budapest részére kapható **Török Főszel,** Király-utca 12. Védjék megrendeléséi cím: **Gerő Sándor** gyógyszerésznél, **Nagykőrös.**

VASÁRNAPI UJSÁG

36. SZ. 1917. (64. ÉVFOLYAM.) **HOITSY PÁL.** BUDAPEST, SZEPTEMBER 9.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11. Egyes szám ára 50 fillér. Előfizetési feltételek: Egyszerűre — 24 korona. Félévre — 12 korona. Negyedévenként 1 koronával több. Negyedévre — 6 korona. A Világkronika-val együtt 1 koronával több. Külföldi előfizetésekhöz a postálag meg-határozott vitéldij is esztolandó.

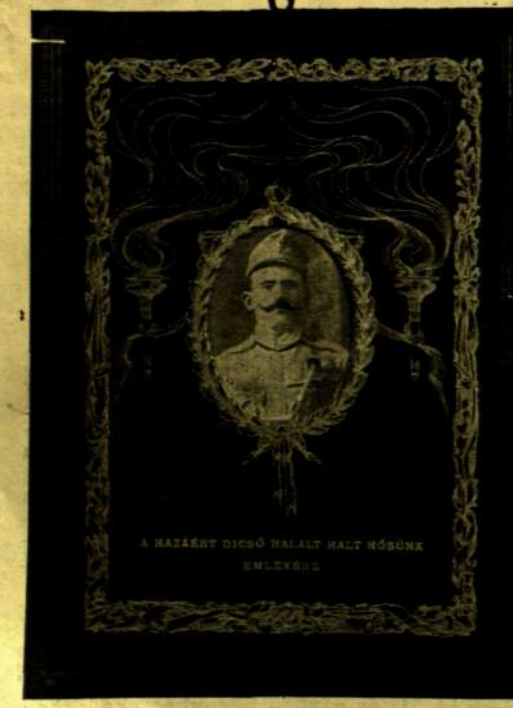

TORPEDÓHAJÓ.
HAJÓHADUNK AZ ADRIÁN. — Balogh Rudolf félvétele.

2-ik kiadásban **TORMAY GÉCILE** három nyelvre lefordított nagyszerű regénye

Emberek a kövek között

A Franklin-Társulat kiadása **Ára 4 korona** Kapható minden könyvkereskedésben

Órizzük meg hősi halált halt kedveseink emlékét!

A világháború majd minden családból kiragad egy-egy kedves hozzátartozót, kinek emlékét szívünkbe zárva, feledni nem tudjuk. Ezeknek a dicső halált halt hőseinknek emlékét megörökítendő, igen díszes, szép kivitelű fényképtartó keretet, (fekete moiret alapon, ezüst nyomással) melybe hősi halált halt kedveseink arczképét elhelyezhetjük, egy levelezőlapon történő megrendelésre bérmentve küld

Méhner Vilmos kiadóhivatala, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Ára 2 korona.

IBSEN
KLASSZIKUS DRÁMAI KÖLTEMÉNYE:

PEER GYNT

FORDITTA **SEBESTYÉN KÁROLY**

Megjelent a **MAGYAR KÖNYVTÁR**-ban (871—874. szám.)

Ára 1 kor. 44 fillér.

KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN.

RENDELÉSNEK SZIVESKEDJÉK LAPUNKRA HIVATKOZNI.